

## ЮВІЛЕЇ І ПАМ'ЯТНІ ДАТИ

### ІГОР ЛЬВОВИЧ ПОПОВИЧ: ДО 50-РІЧЧЯ З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ



Відзначив свій ювілей Голова Ради Асоціації учених міста, науковий редактор журналу "Медицина гідрологія та реабілітація", провідний науковий співробітник відділу експериментальної бальнеології Інституту фізіології ім. О.О. Богомольця НАН України, кандидат медичних наук, лауреат Премії ім. О.О.Богомольця НАН України та Премії ім. Т.Торосевича ЗАТ "Трускавецькурорт" І.Л. Попович.

Народився ювіляр 17 січня 1957 р. на Бережанщині Тернопільської області у сім'ї сільських інтелігентів. Після закінчення із золотою медаллю у 1973 р. Бережанської СШ №1 вступив у Тернопільський державний медичний інститут. На першому ж курсі розпочав наукові дослідження. Перша робота, докладена у 1974 р. на підсумковій сесії Студентського наукового товариства (СНТ) і відзначена Дипломом III ступеня, була присвячена хімічному аналізу мінеральної води Підволочиська на Тернопільщині. Далі було скороминуще захоплення онкологією, наслідком якого стала робота "Роль цинку в канцерогенезі", докладена в 1976 р. на СНТ і знову ж відзначена Дипломом. Проте по-справжньому наукові дослідження розпочалися у 1977 році під керівництвом відомого патофізіолога, заслуженого діяча науки і техніки України, доктора медичних наук, професора Маркової Олени Олексіївни. Підсумком дворічних експериментів на щурах стала поява у 1978 р. досить об'ємної роботи "Експериментальна модель гострого перенапруження серця у спортсменів та її перебіг на фоні різних режимів рухової активності", яка мала стати основою кандидатської дисертації. Перша друкована праця у співавторстві з Марковою О.О. побачила світ у 1979 р., на VI курсі навчання. Логічним продовженням наукової кар'єри мала стати аспірантура на кафедрі патофізіології, куди Попович І.Л. був рекомендований Вченою Радою інституту. Проте партком був іншої думки і настояв на кандидатурі секретаря комітету комсомолу.

Отримавши у 1979 р. диплом з відзнакою і закінчивши інтернатуру по педіатрії, лікар Попович І.Л. впродовж 1980-1983 рр працював у Бережанському дитячому санаторії "Золота липа". Проте мрія про наукову роботу не давала спокою. У 1981 р., з третьої спроби, поступив у

заочну аспірантуру Інституту фізіології ім. О.О. Богомольця до академіка Пилипа Миколайовича Серкова. Отримав дисертаційну тему: "Ретикуло-галамічні взаємозв'язки", підготував вичерпний огляд літератури, успішно склав у 1982 р. кандидатські іспити. Для дальшої роботи над дисертацією потрібно було перебиратися у Київ, але все впиралося у відсутність фінансування на ще одного стаціонарного аспіранта та сумнозвісну прописку. Тоді академік Серков П.М. прийняв рішення, яке стало для Ігоря Львовича доленосним - скерувати його у грудні 1983 р. до Трускавця у створений у 1981 р. відділ по вивченню механізмів фізіологічної дії мінеральних вод. Довелося змінити тему дисертації і перекваліфікуватися із нейрофізіолога у бальнеолога.

Першим шаблем трускавецької кар'єри під керівництвом доктора біологічних наук, професора Михайла Сергійовича Яременка була посада старшого лаборанта, а з березня 1984 р. Ігор Львович - молодший науковий співробітник відділу.

Перша публікація Поповича І.Л. за новою темою побачила світ у 1985 р. Далі був успішний захист у 1987 р. на Вченій Раді Інституту фізіології ім. О.О. Богомольця НАН України кандидатської дисертації "Механізм дії мінеральної води "Нафтуса" на секреторну функцію шлунка (експериментально-клінічне дослідження)". Матеріали дисертації повністю увійшли у колективну монографію відділу "Физиологические основы лечебного действия минеральной воды Нафтуса", випущену у 1989 р. У цьому ж році приходиться підвищення до посади наукового співробітника, але вже лабораторії експериментальної бальнеології, реорганізованої із відділу, під керівництвом тоді ще кандидата, а тепер - доктора медичних наук, професора Степана Васильовича Івасівки.

У 1993 р. спільно із Балановським В.П. видано науково-популярну брошуру "Жива вода Нафтуса". На цей час у творчому доробку Поповича І.Л. нараховувалося вже півсотні публікацій, що стало підставою для переведення його на посаду старшого наукового співробітника. Тоді ж розпочалася педагогічна кар'єра (за сумісництвом) у новоствореному Дрогобицькому вільному медичному інституті ім. Ю. Котермака, чотири кафедри якого базувалися у лабораторії експериментальної бальнеології. Спочатку була посада асистента кафедри патофізіології, а впродовж 1995/96 н.р. - завідувача кафедри нормальної фізіології. На жаль, внаслідок різного роду інтриг даний навчальний заклад проіснував всього 5 років (1992-1996 рр.), встигнувши, все ж, підготувати для курорту півдужини лікарів, одна з котрих (Ходак О.Л.) щойно захистила кандидатську дисертацію.

У 1996 р. виходить в світ монографія "Адаптогени і радіація", присвячена реабілітації на курорті Трускавець жертв чорнобильської катастрофи. Особливо плідним став 1997 рік, впродовж якого вийшло аж три монографії: "Вода Нафтуса і водно-сольовий обмін", "Жовчогінна дія води Нафтуса" і "Адреналінова міокардіодистрофія і реактивність організму", а також 9 статей.

1998 рік став рекордним за кількістю як статей - 15, так і загальною кількістю публікацій - 27. Наслідком їх стали монографії "Курортна реабілітація потерпілих від чорнобильської катастрофи" (1999 р.), "Природа бальнеочинників води Нафтуса і суть її лікувально-профілактичної дії" (1999 р.), "Загальні адаптаційні реакції і резистентність організму ліквідаторів аварії на ЧАЕС" (2000 р.), "Біоактивна вода "Нафтуса" і шлунок. Нариси експериментальної та клінічної бальнеогастронології" (2000 р.) та брошура "Оцінка віталітету (загального рівня здоров'я)" (2000 р.). У 2000 р. Попович І.Л. займає посаду провідного наукового співробітника.

Підсумком багаторічних досліджень творчого колективу, очолюваного Поповичем І.Л., стали колективні монографії "Чорнобиль, імунітет, нирки. Вплив факторів чорнобильської катастрофи на імунітет та уролітіаз і опортуністичні інфекції нирок" (2001 р.) та "Бальнеофіторадіодефензіологія. Вплив лікувальних чинників курорту Трускавець на стан пристосувально-захисних систем осіб, потерпілих від наслідків Чорнобильської катастрофи" (2002 р.). У 2003 році опубліковано зразу дві монографії: "Актотропні ефекти бальнеотерапевтичного комплексу курорту Трускавець" та "Саногенетичні засади реабілітації на курорті Трускавець урологічних хворих чорнобильського контингенту". У 2004 р. побачила світ монографія "Фізіологічна активність сечової кислоти та її роль в механізмах дії води Нафтуса". Підсумком наукових досліджень у наступному році стала монографія "Бальнеокардіоангіологія. Вплив бальнеотерапії на курорті Трускавець на серцево-судинну систему та фізичну працездатність". У 2006 р. вийшла чергова, п'ятнадцята за ліком, монографія "Чорнобиль, пристосувально-захисні системи, реабілітація. Адаптаційні, метаболічні, гемостазіо- і імунологічні аспекти діагностики та бальнео- і фітореабілітації на курорті Трускавець осіб, підданих дії чинників аварії на ЧАЕС".

Всього на даний час у творчому доробку Поповича І.Л. 225 наукових публікацій, за кількістю яких він вийшов на чільне місце серед бальнеологів України.

Проведені експериментальні та клінічні дослідження докорінно змінили існуючі уявлення про суть та механізми лікувально-профілактичної дії бальнеочинників курорту Трускавець, передовсім його перлини - біоактивної води Нафтуса, сприяли піднесенню міжнародного престижу курорту та вітчизняної бальнеології.

Шістнадцять лікарів курорту, співавторів наукових публікацій ювіляра (Флонт І.С., Карпинець (Ружило) С.В., Балановський В.П., Перченко В.П., Левкут (Барияк) Л.Г., Алексєєв О.І., Бульба А.Я., Аксентійчук Б.І., Тимочко О.Б., Білас В.Р., Величко Л.М., Нішета І.В., Церковнюк А.В., Чебаненко Л.О., Ковальчук Г.Я., Прокопович Л.Н.), захистили впродовж 1991-2007 рр. кандидатські дисертації, а Флонт І.С., Аксентійчук Б.І. та Ружило С.В. стали докторами медичних наук. На даний час ще ціла низка здобувачів за консультативної і методичної допомоги Поповича І.Л., як Голови Ради Асоціації учених м. Трускавця, активно працюють над докторськими та кандидатськими дисертаціями.

Самовіддана плідна праця ученого відзначена грантом Фонду Сороса (1993), преміями ім.О.О.Богомольця в галузі фізіології (1997) та ім. Т.Торосевича в галузі бальнеології (2000, 2001), Почесною Грамотою Президії НАН України (2004). Його прийнято у члени Нью-Йоркської Академії Наук (1998). Біографічні дані І.Л. Поповича, починаючи із 1999 р., щорічно публікуються у престижних виданнях "Who's Who in World", "Who's Who in Scientis and Ingeniring", "International Biographical Centre". Останній включив дослідника у список "Top 100 SCIENTISTS 2007".

## ХРОНОЛОГІЧНИЙ ПЕРЕЛІК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

1978

1. Попович І.Л. Экспериментальная модель острого перенапряжения сердца у спортсменов и ее течение на фоне различных режимов двигательной активности.- Рукопись.- Тернопиль, 1978.- 104 с.

1979

2.Маркова Е.А., Попович І.Л. Особенности течения адреналиновой миокардиодистрофии у крыс на фоне различных режимов двигательной активности // Нервные и гуморальные механизмы возникновения основных заболеваний сердечно-сосудистой системы: Тез. докл. науч. конф. укр. респ.общ-ва патофизиологов.- Полтава, 1979.- С. 101.

1980

3. Маркова Е.А., Ковешников В.Г., Попович І.Л. Динамика восстановления состояния миокарда после хронического перенапряжения // Пат. физиол.- 1980.- № 4.- С. 44-48.

1982

4. Маркова Е.А., Гандзюк В.М., Попович І.Л. О влиянии гипокинезии на резистентность сердца к гипоксии // Пат. физиол.- 1982.- № 3.- С. 46-49.

5. Попович І.Л. Ретикуло-таламические отношения (обзор).- Рукопись.- К., 1982.- 30 с.

1985

6.Яременко М.С., Лахин П.В., Попович І.Л. Влияние воды нафтуса на кислотосекреторную функцию желудка (экспериментальное исследование) // Вопр. курортол.- 1985.- №6.- С. 12-15.

7.Бутусова І.А., Лахин П.В., Попович І.Л. Вода нафтуса как ингибитор и стимулятор кислотовыделительной функции желудка // Тез. докл. IV съезда физиотерапевтов и курортологов УССР (Одесса, 10-12 декабря 1985 г.).- Ч. 1.- Одесса, 1985.- С. 49-50.

1986

8.Стеценко Г.И., Попович І.Л., Бутусова І.А., Альперин А.И. О механизме действия воды "Нафтуса" на кислотообразование в желудке // Врач. дело.- 1986.- № 7.- С. 79-82.

9.Яременко М.С., Попович І.Л., Бутусова І.А. Влияние воды нафтуса на кислотосекреторный аппарат желудка у собак // Физиол. журн.- 1986.- 32, № 5.- С. 538-545.

10. Яременко М.С., Басв Є.Я., Бутусова І.А., Івасівка С.В., Попович І.Л., Харламова О.М. Реакції гормональної системи шлунково-кишкового тракту на водно-сольові розчини // XII съезд Украинского физиологического общества: Тез. докл.- Львов, 1986.- С. 460-461.

11. Яременко М.С., Попович І.Л., Івасівка С.В., Бутусова І.А. О механизме действия воды "Нафтуса" на кислотообразование в желудке // Вопр. курортол.- 1986.- №5.- С. 11-13.

12. Яременко М.С., Івасівка С.В., Бутусова І.А., Кастрикина Т.Ф., Орлов О.Б., Попович І.Л., Харламова О.Н., Басв Е.Я. Роль гастроинтестинально-панкреатической системы в механизме физиологического и лечебного действия воды "Нафтуса" // Санаторно-курортное лечение больных заболеваниями органов пищеварения: Тез. докл. Всесоюзной н.-пр. конф.- Моршин, 1986.- С. 20-21.

13. Попович І.Л., Лахин П.В. Влияние минеральной воды нафтуса на кислото- и гастриносекреторную реакции желудка // Вопр. курортол.- 1986.- №6.- С. 53-55.

1987

14. Перченко В.П., Таберко Л.С., Фирко М.С., Попович І.Л. К вопросу изучения влияния "Нафтуса" и хлоридно-натриевых вод источников №1,2 на базальную секрецию желудка // Проблемы этапного лечения больных терапевтического и урологического профиля: Тез. докл. н.-пр. конф.- Трускавець, 1987.- С. 21-22.

15. Бутусова І.А., Попович І.Л., Яременко М.С. Влияние минеральной воды нафтуса на выделение инсулина и гастринина // Физиол. журн.- 1987.- 33, № 4.- С. 112-115.

16. Попович І.Л. Механизм действия минеральной воды Нафтуса на секреторную функцию желудка (экспериментально-клиническое исследование): Автореф. дис. ... канд. мед. наук / 03.00.13 - физиология человека и животных / Институт физиологии им. А.А. Богомольца АН УССР.- К., 1987.- 22 с.

17. Перченко В.П., Попович М.В., Дяків І.В., Попович І.Л., Стеценко Г.И. Влияние питьевого лечения на показатели углеводного обмена у больных сахарным диабетом на курорте Трускавець // Санаторно-курортное лечение больных сахарным диабетом: Тез. докл. IV респ. конф.- Миргород, 1987.- С. 109-111.

18. Перченко В.П., Стеценко Г.И., Попович І.Л., Дяків І.В., Попович М.В. Об амбивалентном действии лечебной воды "Нафтуса" на желудок // Актуальные вопросы дальнейшего совершенствования диагностики и лечения больных на курорте: Тез. докл.- Харьков, 1987.- С. 33-34.

1988

19. Яременко М.С., Бутусова И.А., Попович И.Л. Роль макроионов воды нафтуса в ее гастрининкреторном эффекте (экспериментальное исследование) // *Вопр. курортол.* - 1988. - № 2. - С. 47-49.
20. Попович И.Л. Изучение роли неорганических и органических компонентов воды Нафтуса в механизме ее действия на секреторную функцию желудка // *Курортология и физиотерапия.* - 1988. - Вып. 21. - С. 36-38.

#### 1989

21. Яременко М.С., Бутусова И.А., Попович И.Л., Лахин П.В. К вопросу о дозировании питьевых минеральных вод // *Вопр. курортол.* - 1989. - № 4. - С. 59-60.
22. Перченко В.П., Попович И.Л. Клинико-физиологическое обоснование оптимизации лечебного применения воды "Нафтуса" при гепатобилиарной патологии с сопутствующим поражением дуоденальной слизистой // *Санаторно-курортное лечение больных заболеваниями гепатобилиарной системы: Тез. докл. терр. н.-пр. конф.* - Моршин, 1989. - С. 151-154.
23. Попович И.Л., Ивасивка С.В. Профилактика экспериментального язвобразования минеральной водой "Нафтуса" // *IX Всесоюзный съезд физиотерапевтов и курортологов.* - Т. 1. - М., 1989. - С. 69-70.
24. Яременко М.С., Ивасивка С.В., Попович И.Л., Билас В.Р., Ясевич А.П., Загороднюк В.П., Стеценко Г.И., Бутусова И.А., Прокопенко О.Н., Харламова О.Н., Лахин П.В., Баев Е.Я. Физиологические основы лечебного действия воды Нафтуса. - К.: *Наук. думка*, 1989. - 144 с.

#### 1990

25. Ивасивка С.В., Попович И.Л., Яременко М.С., Ковбаснюк М.Н. Минеральная вода нафтуса как ксенобиотик // *Физиол. журн.* - 1990. - 36, № 3. - С. 40-45.
26. Попович И.Л., Ивасивка С.В., Ясевич А.П., Гавдяк М.В., Билык И.И. Защитное действие органических веществ воды нафтуса на эрозивно-язвенные повреждения слизистой оболочки желудка у крыс при иммобилизационно-холодовом стрессе // *Физиол. журн.* - 1990. - 36, № 4. - С. 68-76.
27. Перченко В.П., Попович И.Л. Влияние питьевого лечения водой Нафтуса на функциональное состояние ГЭПЭС у больных хроническим бескаменным холециститом // *Санаторно-курортное лечение заболеваний органов пищеварения и обмена веществ: Тез. докл. регион. н.-пр. конф.* - Ессентуки, 1990. - С. 15-17.
28. Лахин П.В., Флонт И.С., Попович И.Л., Дербиш Г.В. Влияние минеральной воды "Нафтуса" на обмен воды в желудочно-кишечном тракте и почках // *Экспериментальная и клиническая бальнеология вод типа "Нафтуса": Мат. н.-практ. конф.* - Трускавец, 1990. - С. 4-48.
29. Попович И.Л. Механизм действия воды "Нафтуса" на секреторную функцию желудка (итоги экспериментальных исследований) // *Экспериментальная и клиническая бальнеология вод типа "Нафтуса": Мат. н.-практ. конф.* - Трускавец, 1990. - С. 49-69.
30. Попович И.Л., Перченко В.П., Стеценко Г.И., Ивченко Е.В., Попович М.В. Холецистокинетические и кислото-секреторные эффекты трускавецких минеральных вод "Нафтуса", источников №1 и №2 у больных хроническим бескаменным холециститом // *Экспериментальная и клиническая бальнеология вод типа "Нафтуса": Мат. н.-практ. конф.* - Трускавец, 1990. - С. 118-121.
31. Ивченко Е.В., Попович И.Л., Перченко В.П. Сравнительная оценка методик питьевого лечения водой "Нафтуса" больных хроническим бескаменным холециститом с сопутствующим поражением гастро-дуоденальной зоны на курорте Трускавец // *Экспериментальная и клиническая бальнеология вод типа "Нафтуса": Мат. н.-практ. конф.* - Трускавец, 1990. - С. 121-128.
32. Попович И.Л., Ивасивка С.В., Яременко М.С., Бутусова И.А., Ковбаснюк М.М. Особливості реакції гастринного апарату у щурів з різною підлеглистю стресовим пошкодженням шлунка // *Розвиток фізіології в Українській РСР за 1986-1990 роки: 36. матер. XIII з'їзду Українського фізіологічного тов-ва ім. І.П. Павлова (Харків, 17-21 вересня 1990 р.).* - Т.2. - К.: *Наук. думка*, 1990. - С. 85-86.
33. Попович И.Л., Перченко В.П., Ивасивка С.В., Стеценко Г.И., Ковбаснюк М.Н., Бутусова И.А., Лахин П.В. Адаптационно-трофические изменения в слизистой желудка при курсовом приеме лечебной воды "Нафтуса" // *Физиология пищеварения и всасывания: Тез. докл. XV Всесоюзной конф.* (Краснодар, 27-29 сентября 1990 г.). - Краснодар, 1990. - С. 223-224.
34. Флонт И.С., Попович И.Л., Лахин П.В. О природе тормозного эффекта минеральной воды "Нафтуса" на транспорт воды в тонком кишечнике собак // *Физиология пищеварения и всасывания: Тез. докл. XV Всесоюзной конф.* (Краснодар, 27-29 сентября 1990 г.). - Краснодар, 1990. - С. 294-295.
35. Попович И.Л., Ивасивка С.В., Ивченко О.В., Стеценко Г.И., Перченко В.П., Биньковский М.К., Косик И.А., Стременюк С.Ф. Порівняльні клінічні дослідження фізіологічних ефектів мінеральних вод "Нафтуса" та "Гута" // *Актуальные вопросы санаторно-курортного лечения: Мат. научн.-практ. конф., посвященной 25-летию базового санатория "Сонячне Закарпаття" и 45-летию Ужгородского государственного университета.* - Ужгород, 1990. - С. 36-37.
36. Ивасивка С.В., Ясевич А.П., Гавдяк М.В., Билас В.Р., Баев Е.Я., Попович И.Л., Ковбаснюк М.М., Павлик В.И., Унковская Д.М. Склад та властивості мінеральної води Гута // *Актуальные вопросы санаторно-курортного лечения: Мат. научн.-практ. конф., посвященной 25-летию базового санатория "Сонячне Закарпаття" и 45-летию Ужгородского государственного университета.* - Ужгород, 1990. - С. 37-39.
37. Попович И.Л., Ивасивка С.В. Ксенобиотико-адаптогенная гипотеза механизма действия минеральных вод // *Актуальные вопросы санаторно-курортного лечения: Мат. научн.-практ. конф., посвященной 25-летию базового санатория "Сонячне Закарпаття" и 45-летию Ужгородского государственного университета.* - Ужгород, 1990. - С. 33-34.
38. Попович И.Л., Флонт И.С., Стеценко Г.И. Лечебные воды типа нафтуса как адаптогены // *Функциональные резервы и адаптация: Мат. Всесоюз. конф.* - К., 1990. - С. 370-372.
39. Попович И.Л., Бутусова И.А. Роль гастринна в адаптационном повышении резистентности слизистой желудка крыс к изъязвлению // *Функциональные резервы и адаптация: Мат. Всесоюз. конф.* - К., 1990. - С. 368-370.
40. Попович И.Л., Стеценко Г.И., Ивасивка С.В. Ксенобиотико-адаптогенная концепция механизма действия питьевых лечебных вод // *Актуальные проблемы медицины и биологии.* - Т. 1. - К., 1990. - С. 227-236.
41. Попович И.Л., Ивасивка С.В., Ковбаснюк М.Н., Билык И.И. Гастропротективное действие органических веществ воды нафтуса // *IV Всесоюзный съезд гастроэнтерологов: Матер. съезда (Ленинград, 17-20 октября 1990 г.).* - М.-Л., 1990. - С. 503-505.
42. Перченко В.П., Попович И.Л., Стеценко Г.И., Попович М.В. Новые диагностические возможности рН-метрии желудочного сока // *Лабор. дело.* - 1990. - № 11. - С. 24-27.

#### 1991

43. Попович И.Л., Ивасивка С.В., Унковская Д.М., Павлык В.И., Ковбаснюк М.Н., Пастернак А.Б. Новые данные в пользу ксенобиотико-адаптогенной гипотезы механизма действия минеральных вод // *Проблеми і перспективи подальшого розвитку санаторно-курортної справи: Тези доп. наук.-пр. конф.* - Трускавець, 1991. - С. 79-80.
44. Попович И.Л., Шимонко И.Т., Флонт И.С., Билас В.Р., Стременюк С.Ф. Дія бальнеотерапії на обмін електrolітів у хворих уролітіазом // *Проблеми і перспективи подальшого розвитку санаторно-курортної справи: Тези доп. н.-пр. конф.* - Трускавець, 1991. - С. 138-140.
45. Попович И.Л., Ивасивка С.В., Стеценко Г.И., Перченко В.П., Ивченко Е.В., Биньковский Н.К. Влияние одноразового приема вод нафтуса и гута на некоторые функции желудка, печени и почек // *Врач. дело.* - 1991. - № 3. - С. 22-24.
46. Перченко В.П., Попович И.Л., Стеценко Г.И., Петрова С.М., Флонт И.С., Модрицкий Я.М. Влияние минеральной воды нафтуса на желудочное кислотообразование // *Вопр. курортол.* - 1991. - № 2. - С. 48-52.
47. Попович И.Л., Перченко В.П., Бутусова И.А., Пастернак А.Б. Влияние курсового приема воды нафтуса на гастроэнтеро-панкреатическую эндокринную систему // *Вопр. курортол.* - 1991. - № 3. - С. 33-38.
48. Попович И.Л., Бутусова И.А., Ивасивка С.В. Гастропротективное действие люминального гастринна // *Физиол. журн.* - 1991. - 37, №5. - С. 117-120.
49. Попович И.Л., Стеценко Г.И. Индуцирование неспецифических адаптационных реакций организма курортными факторами // *Тез.*

докл. V съезда физиотерапевтов и курортологов Украины (Одесса, октябрь 1991 г.)- Одесса, 1991.- С. 196-197.

#### 1992

50. Попович И.Л., Бутусова И.А., Ивасивка С.В., Яременко М.С. Особенности реакции гастрин у крыс с различной подверженностью повреждением слизистой желудка при иммобилизационно-холодовом стрессе // Бюл. эксп. биол. мед. - 1992.- 113, № 2.- С. 126-127.
51. Попович И.Л., Стеценко Г.И. Теоретичні обґрунтування можливого застосування води типу "Нафтуса" при радіаційному ураженні організму // Проблеми санаторно-курортної реабілітації уражених в результаті Чорнобильської аварії на курортах Трускавець і Східниця: Матер. наук.-практ. конф. (Трускавець, липень 1991 р.)- Трускавець, 1992.- С. 27-28.
52. Попович И.Л., Ивасивка С.В., Бутусова И.А. Анализ механизма влияния интрагастрального кальция и магния на выделение гастрину и инсулина у собак // Физиол. журн.- 1992.- 38, № 4.- С. 51-56.

#### 1993

53. Балановський В.П., Попович И.Л., Карпинець С.В. Про амбівалентно-еквілібраторний характер дії лікувальної води "Нафтуса" на організм людини // Доп. АН України. Мат., прир., техн. науки.- 1993.- № 3.- С. 154-158.
54. Попович И.Л., Басв Є.Я., Унковська Д.М. Профілактика стресорних пошкоджень шлунку у щурів деякими ксенобіотиками та адаптогенами // Науково-методичні аспекти фізіології.- Львів, 1993.- С.70-71.
55. Балановский С.В., Панасюк Е.Н., Левкут Л.Г., Алексеев А.И., Попович И.Л. Анализ лейкограммы больных с хроническими заболеваниями системы пищеварения и включением в комплексную курортотерапию "Крымского бальзама" // Проблемы патологии в эксперименте и клинике: Научные труды.- Т. XIV.- Львов, 1993.- С. 24-26.
56. Алексеев А.И., Попович М.В., Стеценко Г.И., Попович И.Л. Лечение на курорте Трускавец и общие адаптационные реакции организма // Проблемы патологии в эксперименте и клинике: Научные труды.- Т. XIV.- Львов, 1993.- С. 26-28.
57. Панасюк Е.Н., Левкут Л.Г., Ковбаснюк М.Н., Попович И.Л., Балановский С.В. Экспериментальное изучение влияния бальзама "Крымский" на некоторые показатели реактивности организма // Проблемы патологии в эксперименте и клинике: Научные труды.- Т. XIV.- Львов, 1993.- С. 35-40.
58. Балановський В.П., Попович И.Л. Жива вода "Нафтуса".- Вінниця: СМК "Наш час", 1993.- 34 с.

#### 1994

59. Панасюк Є.М., Левкут Л.Г., Попович И.Л., Алексеев О.И., Ковбаснюк М.М., Балановський В.П. Експериментальне дослідження адаптогенних властивостей бальзаму "Кримський" // Физиол. журн.- 1994.- 40, № 3-4.- С. 25-30.
60. Попович И.Л., Павка Р.М., Саранча С.М., Левкут Л.Г. Індукція стану неспецифічно підвищеної резистентності організму тривалим живанням води "Нафтуса" // XIV з'їзд Ураїського фізіологічного т-ва ім. І.П. Павлова: Тези доп.- К., 1994.- С. 286-287.
61. Ивасивка С.В., Попович И.Л. Ксенобіотичні ефекти органічних речовин, вилучених з води Нафтуса, та мікробних метаболітів озокериту // Проблеми патології в експерименті та клініці: Наук. роботи Дрогобицького мед. ін-ту.- Т. XV.- Дрогобич, 1994.- С. 3-6.
62. Ивасивка С.В., Бубняк А.Б., Ковбаснюк М.М., Попович И.Л. Походження та роль фенолів у водах родовища Нафтусі // Проблеми патології в експерименті та клініці: Наук. роботи Дрогобицького мед. ін-ту.- Т. XV.- Дрогобич, 1994.- С. 6-11.
63. Левкут Л.Г., Алексеев О.И., Попович И.Л. Стреслімітуюча дія деяких ксенобіотиків та адаптогенів // Проблеми патології в експерименті та клініці: Наук. роботи Дрогобицького мед. ін-ту.- Т. XV.- Дрогобич, 1994.- С. 23-25.
64. Попович И.Л., Балановський В.П., Саранча С.Н., Перченко В.П., Стеценко Г.И. Нормализующее влияние курортной терапии за счет адаптогенного эффекта "Нафтуса" // Лечение и реабилитация больных на бальнеологических курортах: Тез. докл. науч.-практ. конф., посв. 10-летию сан. "Молдова" (Трускавец, июль 1994 г.)- Трускавец, 1994.- С. 43.
65. Алексеев А.И., Саранча С.Н., Левкут Л.Г., Попович И.Л. Потенцирование адаптогенного действия лечебных факторов курорта Трускавец бальзамом "Крымский" // Лечение и реабилитация больных на бальнеологических курортах: Тез. докл. науч.-практ. конф., посв. 10-летию сан. "Молдова" (Трускавец, июль 1994 г.)- Трускавец, 1994.- С. 46-47.
66. Саранча С.Н., Павка Р.М., Левкут Л.Г., Попович И.Л. Вода "Нафтуса" как индуктор состояния неспецифически повышенной сопротивляемости организма // Лечение и реабилитация больных на бальнеологических курортах: Тез. докл. науч.-практ. конф., посв. 10-летию сан. "Молдова" (Трускавец, июль 1994 г.)- Трускавец, 1994.- С. 48-49.

#### 1995

67. Саранча С.Н., Вельчко В.Г., Попович И.Л., Подольць Д.Г. Влияние лечения на курорте Трускавец на вегетативный гомеостаз детей, проживающих на территории, загрязненной радионуклидами // Труды междунар. науч. конф. (Кишинэу, 29 сентября 1995 г.)- Кишинэу, 1995.- С. 131-132.
68. Саранча С.Н., Попович И.Л., Беруль А.Ф., Сывохип И.С., Денисов С.Г. Влияние лечения на курорте Трускавец на толерантность к глюкозе и умственную работоспособность детей, проживающих на территории, загрязненной радионуклидами // Труды междунар. науч. конф. (Кишинэу, 29 сентября 1995 г.)- Кишинэу, 1995.- С. 132-134.
69. Вельчко Л.М., Попович И.Л., Балановська А.В. Влияние бега на показатели спирографии у детей с неспецифическими воспалительными бронхо-легочными заболеваниями // Труды междунар. науч. конф. (Кишинэу, 29 сентября 1995 г.)- Кишинэу, 1995.- С. 156-157.
70. Панасюк Є.М., Саранча С.М., Попович И.Л., Сывохип И.С., Денисов С.Г., Беруль А.Ф. Потенціювання амарантом багряним імунотулюючої дії лікувальних факторів курорту Трускавець у дітей, що проживають в зоні, забрудненій радіонуклідами // Експериментальна та клінічна фізіологія: Зб. наук. праць до 100-річчя каф. фізіології (Львів, 10-14 жовтня 1995 р.)- Львів, 1995.- С. 64-65.
71. Алексеев О.И., Ружилюк С.В., Попович И.Л. Вплив бальзаму "Кримський" на постпрандіальне скорочення жовчного міхура у осіб з гіпокінетичною дискінезією// Експериментальна та клінічна фізіологія: Зб. наук. праць до 100-річчя каф. фізіології (Львів, 10-14 жовтня 1995 р.)- Львів, 1995.- С. 83-84.
72. Павка Р.М., Попович И.Л., Балановська А.В. Експериментальна модель "гострого перенапруження серця спортсменів" і його перебіг на фоні різних режимів рухової активності // Експериментальна та клінічна фізіологія: Зб. наук. праць до 100-річчя каф. фізіології (Львів, 10-14 жовтня 1995 р.)- Львів, 1995.- С. 243-244.
73. Попович И.Л., Бутусова И.В., Павка Р.М. Роль гастрину в ульцератії слизової шлунку у щурів // Експериментальна та клінічна фізіологія: Зб. наук. праць до 100-річчя каф. фізіології (Львів, 10-14 жовтня 1995 р.)- Львів, 1995.- С. 263-265.
74. Попович И.Л., Павка Р.М., Подольць Д.Г. Пошук факторів, які детермінують індивідуальну резистентність щурів до токсичної дії екзогенного адреналіну // Експериментальна та клінічна фізіологія: Зб. наук. праць до 100-річчя каф. фізіології (Львів, 10-14 жовтня 1995 р.)- Львів, 1995.- С. 265-267.
75. Тимошко О.Б., Попович И.Л., Бутусова И.В., Перченко В.П. Дослідження зв'язків між деякими функціями шлунку після прийому води "Нафтуса" // Експериментальна та клінічна фізіологія: Зб. наук. праць до 100-річчя каф. фізіології (Львів, 10-14 жовтня 1995 р.)- Львів, 1995.- С. 318-319.
76. Попович И.Л., Павка Р.М., Саранча С.М., Левкут Л.Г. Вплив води "Нафтуса" на неспецифічну опірність у щурів // Нові підходи до організації і проведення лікування, реабілітації та рекреації в умовах курорту: Мат. міжн. н.-пр. конф. (Трускавець, жовтень 1995 р.)- Трускавець, 1995.- С. 142-145.
77. Попович И.Л., Павка Р.М., Левкут Л.Г. Роль гастрину у гастропротективній дії води "Нафтуса" // Нові підходи до організації і проведення лікування, реабілітації та рекреації в умовах курорту: Мат. міжн. н.-пр. конф. (Трускавець, жовтень 1995 р.)- Трускавець, 1995.- С. 145-146.
78. Саранча С.М., Ніщета І.В., Ніщета Ю.М., Попович И.Л. Вплив одноразового прийому води "Нафтуса" на літогенність сечі у хворих уролітіазом // Нові підходи до організації і проведення лікування, реабілітації та рекреації в умовах курорту: Мат. міжн. н.-пр. конф.

(Трускавець, жовтень 1995 р.)- Трускавець, 1995.- С. 197-198.

79. Ніщета І.В., Саранча С.М., Ніщета Ю.М., Попович І.Л. Вплив лікування на курорті Трускавець на обмін електролітів у хворих уролітіазом // Нові підходи до організації і проведення лікування, реабілітації та рекреації в умовах курорту: Мат. міжн. н.-пр. конф. (Трускавець, жовтень 1995 р.)- Трускавець, 1995.- С. 199-201.

80. Саранча С.М., Попович І.Л. Вплив лікування на курорті Трускавець на деякі показники фізичного стану дітей, що проживають на території, забрудненій радіонуклідами // Нові підходи до організації і проведення лікування, реабілітації та рекреації в умовах курорту: Мат. міжн. н.-пр. конф. (Трускавець, жовтень 1995 р.)- Трускавець, 1995.- С. 141-142.

81. Алексеев О.І., Саранча С.М., Попович І.Л. Вплив лікування на курорті Трускавець на імунітет і неспецифічну опірність у осіб, проживаючих в зоні радіоактивного контролю // Перспективи відновлювального лікування та актуальні питання санаторно-курортного оздоровлення: Тези доп. наук.-практ. конф., присв. 25-річчю сан. "Південний Буг" МВС України.- Вінниця, 1995.- С. 21-22.

82. Яременко М.С., Попович І.Л., Харламова О.М. Вплив ліофілізованого екстракту слизової оболонки проксимального відділу тонкої кишки на водо- та солевидільну функції нирок у щурів // Фізіол. журн.- 1995.- 41, № 1-2.- С. 41-46.

83. Саранча С.М., Алексеев О.І., Левкут Л.Г., Шевченко О.М., Попович І.Л., Балановський С.В. Особливості порушень загальних адаптаційних реакцій у осіб, які постраждали внаслідок аварії на ЧАЕС, та їх корекція засобами бальнео- та фітотерапії // Лік. справа.- 1995.- № 7-8.- С. 48-51.

84. Попович І.Л., Саранча С.М., Алексеев О.І., Ломейко С.М., Панасюк Є.М., Заячківська О.С. Вплив реабілітації на курорті Трускавець на показники гемато-імунного статусу організму, підданого дії малих доз радіації // Галицький лікар. вісник.- 1995.- 2, № 1.- С. 28-31.

85. Пат. 2033644 РФ, МКИ G 09 В 23/28. Спосіб профілактики ерозивно-язвенних поражений слизистою желудка у лабораторных животных / Яременко М.С., Попович І.Л., Івасівка С.В.- 1995.- Бюл. № 11.

#### 1996

86. Попович І.Л., Івасівка С.В., Аксентійчук Б.І., Ковбаснюк М.М. Нове трактування давно відомих ефектів лікувальної води "Нафтуса" // Тези доп. н.-практ. конф., присв. 55-річчю Трускавецького військового санаторію.- Трускавець, 1996.- С. 58-61.

87. Алексеев О.І., Баріляк Л.Г., Басєв С.Я., Попович І.Л. Дослідження впливу бальзаму "Кримський" на серцево-судинну систему // Тези доп. н.-практ. конф., присв. 55-річчю Трускавецького військового санаторію.- Трускавець, 1996.- С. 6-8.

88. Бульба А.Я., Попович І.Л. Дослідження ролі інтервалу між прийомом води "Нафтуса" та їжі у її впливі на постпрандіальне скорочення жовчового міхура // Тези доп. н.-практ. конф., присв. 55-річчю Трускавецького військового санаторію.- Трускавець, 1996.- С. 14-16.

89. Попович І.Л., Тимочко О.Б. Модифікація методики аналізу електрогастромиограми і застосування її для оцінки моторно-евакуаторної функції шлунку при навантаженні водою // Тези доп. н.-практ. конф., присв. 55-річчю Трускавецького військового санаторію.- Трускавець, 1996.- С. 61-63.

90. Саранча С.М., Алексеев О.І., Гребенюк О.В., Денісов С.Г., Сивохи́п І.С., Ягельська Г.С., Попович І.Л., Назаренко Н.К. Вплив лікування на курорті Трускавець на рівень імуноглобулінів у школярів, проживаючих на території, забрудненій радіонуклідами // Тези доп. н.-практ. конф., присв. 55-річчю Трускавецького військового санаторію.- Трускавець, 1996.- С. 63-64.

91. Аксентійчук Б.І., Івасівка С.В., Попович І.Л., Ковбаснюк М.Н., Бубняк А.Б. Мониторинг физиологической активности воды "Нафтуса" Трускавецкого источника // Актуальные вопросы курортологии: Сб. научн. работ, посв. 10-летию баз. сан. "Приморье".- Евпатория, 1996.- С. 46-48.

92. Попович І.Л., Івасівка С.В., Аксентійчук Б.І., Ковбаснюк М.М., Білас В.Р. Активізація органічними речовинами лікувальних вод типу "Нафтуса" систем захисту організму від чужерідних агентів // Мед. реаб., курортол., фізіотер.- 1996.- № 3 (7).- С. 30-36.

93. Бульба А.Я., Попович І.Л., Перченко В.П. Фізіологічне обґрунтування вкороченої методики питтєвого лікування водою "Нафтуса" хворих з дискінезією жовчового міхура // Вісник проблем медичної реабілітації і фізіотерапії.- 1996.- № 2-3.- С. 38-40.

94. Панасюк Є.М., Тимочко О.Б., Попович І.Л., Перченко В.П. Вплив лікувальної води "Нафтуса" на біоелектричну активність шлунку у собак // Вісник проблем медичної реабілітації і фізіотерапії.- 1996.- № 2-3.- С. 82-84.

95. Аксентійчук Б.І., Попович І.Л., Ковбаснюк М.М. Моніторинг фізіологічної активності Трускавецького родовища лікувальної води "Нафтуса" // Вісник проблем медичної реабілітації і фізіотерапії.- 1996.- № 2-3.- С. 168-170.

96. Попович І.Л., Луців М.Ф., Попович М.В. Гематологічний статус ліквідаторів аварії на ЧАЕС і вплив на нього реабілітації на курорті Трускавець // Медична реабілітація потерпілих внаслідок чорнобильської катастрофи: Тези доп. н.-практ. конф. (Трускавець, травень 1996 р.)- Трускавець, 1996.- С. 49-50.

97. Саранча С.М., Панасюк Є.М., Попович І.Л., Гребінюк О.В., Сивохи́п І.С., Денісов С.Г., Ягельська Г.С., Назаренко Н.К., Білас В.Р. Імунний статус школярів, проживаючих на радіаційно контрольованих територіях, і вплив на нього лікувальних факторів курорту Трускавець // Медична реабілітація потерпілих внаслідок чорнобильської катастрофи: Тези доп. н.-практ. конф. (Трускавець, травень 1996 р.)- Трускавець, 1996.- С. 56-57.

98. Алексеев О.І., Панасюк Є.М., Попович І.Л., Баріляк Л.Г., Білас В.Р., Басєв С.Я. Експериментальне і клініко-фізіологічне обґрунтування застосування бальзаму "Кримський" для підвищення ефективності реабілітації на курорті Трускавець потерпілих від Чорнобильської катастрофи // Медична реабілітація потерпілих внаслідок чорнобильської катастрофи: Тези доп. н.-практ. конф. (Трускавець, травень 1996 р.)- Трускавець, 1996.- С. 75-76.

99. Бульба А.Я., Чебаненко О.І., Макогон П.М., Бульба В.Г., Попович І.Л. Матеріали для ревізії методик питного лікування водою "Нафтуса" хворих з дискінезією жовчового міхура: Інформаційний лист до лікарів курорту.- Трускавець, 1996.- 8 с.

100. Ковальчук Г.Я., Івасівка С.В., Попович І.Л., Білас В.Р. Вплив води "Нафтуса" на процес ліпопероксидації та імунітет у щурів // Проблеми патології в експерименті та клініці: Зб. наук. праць.- Т. XVII.- Львів: Світ, 1996.- С. 181-184.

101. Тимочко О.Б., Попович І.Л., Бутусова І.А., Лахін П.В., Губкін В.А. Вплив лікувальної води "Нафтуса" на гістамінову та пентагастринову секрецію у собак // Проблеми патології в експерименті та клініці: Зб. наук. праць.- Т. XVII.- Львів: Світ, 1996.- С. 184-188.

102. Попович І.Л., Тимочко О.Б. Вплив водно-солевих розчинів низької концентрації на позатравну секрецію кислоти у собак // Проблеми патології в експерименті та клініці: Зб. наук. праць.- Т. XVII.- Львів: Світ, 1996.- С. 193-194.

103. Попович І.Л., Івасівка С.В., Аксентійчук Б.І., Ковбаснюк М.Н. Активізація процесов виділення лечебными водами типа нафтуса как проявление защитной реакции организма на ксенобиотики // Патофизиология органов и систем. Типовые патологические процессы (экспериментальные и клинические аспекты): Тез. докл. I Российского Конгресса по патофизиологии (Москва, 17-19 октября 1996 г.)- М.: РГМУ, 1996.- С. 129.

104. Панасюк Є.М., Алексеев О.І., Саранча С.М., Баріляк Л.Г., Попович І.Л. Застосування нового адаптогенного препарату бальзаму "Кримський" для підвищення ефективності реабілітації потерпілих від наслідків аварії на ЧАЕС: Інформ. Лист № 50-96.- К.: Укрмедпатентінформ, 1996.

105. Алексеев О.І., Баріляк Л.Г., Басєв С.Я., Попович І.Л. Дослідження впливу бальзаму "Кримський" на серцево-судинну систему // Мед. реабіл., курортол., фізіотер.- 1996.- № 4 (8).- С. 6-8.

106. Пат. 10271 Україна МКІ А 61 К 31/00. Адаптогенний засіб / Панасюк Є.М., Левкут Л.Г., Попович І.Л., Шумаков М.Ф., Сичова А.О., Алексеев О.І., Бакова М.М.- 1996.- Бюл. № 4.

107. Алексеев О.І., Попович І.Л., Панасюк Є.М., Баріляк Л.Г., Саранча С.М., Шумаков М.Ф. Адаптогени і радіація.- К.: Наук. думка, 1996.- 126 с.

#### 1997

108. Алексеев О.І., Грінченко Б.В., Радисюк М.І., Луців М.Ф., Попович І.Л. Модуляція бальзамом "Кримський" впливу бальнеотерапії на курорті Трускавець на обмін речовин у ліквідаторів аварії на ЧАЕС // Експериментальна та клінічна фізіологія і біохімія.- Т.2.- Львів, 1997.- С.53-55.
109. Особливості реабілітації потерпілих від чорнобильської катастрофи на курорті Трускавець: Інформаційно-методичний матеріал / Стеценко Г.І., Аксентійчук Б.І., Яцюк В.М., Івасівка С.В., Попович І.Л., Флонт І.С., Алексеев О.І., Ломейко С.М., Бейда П.А.- Трускавець, 1997.- 15 с.
110. Величко Л.М., Саранча С.М., Ковальчук Г.Я., Попович І.Л. Про можливість корекції деяких несприятливих ефектів факторів курорту Трускавець дозованим бігом // Експериментальна та клінічна фізіологія і біохімія.- Т.2.- Львів, 1997.- С. 55-59.
111. Величко Л.М., Алексеев О.І., Попович І.Л., Саранча С.М., Білас В.Р. Чи відображає лейкограма крові стан опірності організму? // Здобутки клінічної та експериментальної медицини.- Вип. 2: Мат. XL підсумк. наук. конф.- Ч. 1.- Тернопіль, 1997.- С. 60-62.
112. Ковальчук Г.Я., Алексеев О.І., Луців М.Ф., Попович І.Л. Метаболічні ефекти лікувальної води "Нафтуса" // Здобутки клінічної та експериментальної медицини.- Вип. 2: Мат. XL підсумк. наук. конф.- Ч. 1.- Тернопіль, 1997.- С. 119-122.
113. Балановська А.В., Маркова О.О., Попович І.Л. Прогнозування наслідків кардіотоксичної дії адреналіну за допомогою аналізу електрокардіограми // Здобутки клінічної та експериментальної медицини.- Вип. 2: Мат. XL підсумк. наук. конф.- Ч. 2.- Тернопіль, 1997.- С. 494-501.
114. Бульба А.Я., Бульба В.Г., Макогон П.М., Попович І.Л., Белз В.П., Саранча С.М. Фармакологічна модуляція холецистокінетичної дії води "Нафтуса" // Фізіол.журн.- 1997.- 43, № 1-2.- С. 122-128.
115. Яременко М.С., Флонт І.С., Лахін П.В., Попович І.Л. Інтегральна оцінка дозозалежного ефекту води "Нафтуса" на водний обмін у собак // Мед. реабіл., курортол., фізіотер.- 1997.- № 2 (10).- С. 36-39.
116. Попович І.Л., Ковальчук Г.Я., Івасівка С.В., Алексеев О.І., Луців М.Ф. Вплив лікувальної води "Нафтуса" на деякі показники обміну речовин у щурів // Укр. біохім. журн.- 1997.- 70, № 3.- С. 82-87.
117. Алексеев О.І., Стецик В.І., Петровський О.Б., Білас В.Р., Чапля М.М., Кривецька О.М., Попович І.Л. Застосування біорезонансної інформотерапії для підвищення ефективності відновлення бактерицидної здатності крові урологічних хворих в умовах бальнеотерапії на курорті Трускавець // Нетрадиційні методи діагностики і лікування в курортній практиці: Мат. Укр. наук.-практ. конф. з міжнар. уч.-тюд.- Ч.ІІ.- К., 1997.- С. 58-59.
118. Попович І.Л., Івасівка С.В., Флонт І.С. Експериментальне дослідження впливу біоенергоінформотерапевта на деякі функції організму людини і собаки // Нетрадиційні методи діагностики і лікування в курортній практиці: Мат. Укр. наук.-практ. конф. з міжнар. уч.-тюд.- Ч.ІІ.- К., 1997.- С. 112-113.
119. Попович І.Л., Білас В.Р., Голубінка С.М., Алексеев О.І. Стимулююча дія рейки в тесті активного розеткоутворення in vitro // Нетрадиційні методи діагностики і лікування в курортній практиці: Мат. Укр. наук.-практ. конф. з міжнар. уч.-тюд.- Ч.ІІ.- К., 1997.- С. 114-115.
120. Попович І.Л. Валеологічні засади застосування води "Нафтуса" для реабілітації потерпілих від аварії на ЧАЕС // Діагностика та профілактика негативних наслідків радіації: Мат. 3-го симпозиуму (Київ, 16-17 грудня 1997 р.)- К., 1997.- С. 183-184.
121. Чебаненко Л. О., Лехкун Г.М., Білас В.Р., Флонт Р.М., Флонт І.С., Попович І.Л. Порівняльне дослідження неспецифічного захисту і імунного статусу у ліквідаторів аварії на ЧАЕС, хворих на уролітіаз та калькульозний пієлонефрит // Діагностика та профілактика негативних наслідків радіації: Мат. 3-го симпозиуму (Київ, 16-17 грудня 1997 р.)- К., 1997.- С. 269-270.
122. Чебаненко Л.О., Попович І.Л., Саранча С.М., Величко Л.М., Чапля М.М. Нейро-гормональний, метаболічний та імунний статус у дітей та підлітків, що перебувають на курорті Трускавець з радіаційно контрольованих територій // Діагностика та профілактика негативних наслідків радіації: Мат. 3-го симпозиуму (Київ, 16-17 грудня 1997 р.)- К., 1997.- С. 271-273.
123. Ковальчук Г.Я., Попович І.Л., Івасівка С.В. Нові прояви бальнеоактивності лікувальної води Нафтуса // VII Україн. біохім. з'їзд (Тези доп.)- Ч. III.- К., 1997.- С.40.
124. Чебаненко О.І., Флонт І.С., Попович І.Л., Балановський В.П., Лахін П.В. Вода Нафтуса і водно-сольовий обмін. - К.: Наук. думка, 1997.- 141 с.
125. Чебаненко О.І., Попович І.Л., Бульба А.Я., Ружилюк С.В., Перченко В.П. Жовчогінна дія води "Нафтуса".- К.: Комп'ютерпрес, 1997.- 103 с.
126. Маркова О.О., Попович І.Л., Церковнюк А.В., Барияк Л.Г. Адреналінова міокардіодистрофія і реактивність організму.- К.: Комп'ютерпрес, 1997.- 126 с.
127. Stetsenko G.I., Ivassivka S.V., Popovych I.L., Kovbasnyuk M.M. Cholelytiasis and balneotherapy // New Trends in Diagnosis and Treatment of Liver and Colonic Diseases.- Abstr. Poster Abstr. Belorussian-Polish-Ukrainian Falk Symposium.- Lviv, 1997.- P. 198.
- 1998**
128. Величко Л.М., Грінченко Б.В., Чебаненко Л.О., Попович І.Л., Саранча С.М., Ружилюк С.В., Чапля М.М. Вегетативний гомеостаз у школярів, що проживають на радіаційно контрольованих територіях, і вплив на нього реабілітації на курорті Трускавець // Експериментальна та клінічна фізіологія і біохімія.- 1998.- № 1(1).- С. 67-76.
129. Попович І.Л., Величко Л.М., Чебаненко Л.О. Стан здоров'я дітей та підлітків, що проживають на радіаційно забруднених теренах України, і його санаторно-курортна реабілітація // Укр. бальнеол. журн.- 1998.- 1, № 1.- С. 7-23.
130. Грінченко Б.В., Саранча С.М., Величко Л.М., Чебаненко Л.О., Ружилюк С.В., Церковнюк Р.Г., Лоїк І.В., Кутельмах М.М., Попович І.Л. Загальні адаптаційні реакції та їх гормональне і метаболічне забезпечення у школярів, що мешкають на радіаційно контрольованих територіях, і вплив на них реабілітації на курорті Трускавець // Укр. бальнеол. журн.- 1998.- 1, № 1.- С. 35-41.
131. Гучко Б.Я., Білас В.Р., Попович І.Л. Вплив поліфенольного препарату "Еномеланін" на стійкість щурів до гіпоксії та м'язеву витривалість // Оротерапія: Докл. Академії проблем гіпоксії.- Т.ІІ.- К., 1998.- С. 72.
132. Івасівка С.В., Попович І.Л., Гучко Б.Я., Ковбанюк М.М., Бубняк А.Б. Припущення про наявність "ентеро-ренальної осі" гуморальної регуляції водо- та солевидільної функції нирок: Мат. XV з'їзду Укр. фізіол. товариства (Донецьк, 12-15 травня 1998 р.) // Фізіол. журн.- 1998.- 44, № 3.- С. 330-331.
133. Попович І.Л. Ксенобіотико-адаптогенна концепція механізму лікувально-профілактичної дії води Нафтуса: Мат. XV з'їзду Укр. фізіол. товариства (Донецьк, 12-15 травня 1998 р.) // Фізіол. журн.- 1998.- 44, № 3.- С. 334.
134. Флонт І.С., Грінченко Б.В., Чапля М.М., Ніщета І.В., Білас В.Р., Луців М.Ф., Попович І.Л. Зв'язок між вмістом у крові метаболітів і станом фагоцитозу в урологічних хворих // Праці VIII пленуму асоціації урологів України (Трускавець, 18-20 травня 1998 року).- К., 1998.- С. 235-237.
135. Флонт І.С., Чебаненко Л.О., Саранча С.М., Прийма Б.Г., Назаренко Н.К., Попович І.Л. Стан Т-клітинної ланки імунітету у дітей, що перебувають на курорті із забруднених радіонуклідами територій // Праці VIII пленуму асоціації урологів України (Трускавець, 18-20 травня 1998 р.)- К., 1998.- С. 241-242.
136. Івасівка С.В., Попович І.Л., Гучко Б.Я. Еволюція концепції лікувально-профілактичної дії води "Нафтуса" // Фізичні чинники в медичній реабілітації: Матер. I національного конгресу фізіотерапевтів і курортологів України (Хмельник, 13-14 травня 1998 р.)- Хмельник, 1998.- С. 56-58.
137. Флонт І.С., Тимочко О.Б., Лахін П.В., Попович І.Л., Бутусова І.А. Роль фази періодичної діяльності шлунка в його реакції на лікувальну воду "Нафтуса" // Мед. реабіл., курортол., фізіотер.- 1998.- № 2 (14).- С. 49-52.
138. Ковальчук Г.Я., Білас В.Р., Попович І.Л., Гучко Б.Я. Вплив води "Нафтуса" на захисну функцію крові щурів // Актуальні питання санаторно-курортного лікування та реабілітації: Мат. доп. н.-практ. конф., присв. 30-річчю сан. "Прикарпаття" (Трускавець, 10 червня 1998 р.)- Трускавець, 1998.- С. 10-11.

139. Гучко Б.Я., Івасівка С.В., Попович І.Л. Зниження м'язової працездатності під впливом води "Нафтуся" і відвернення його поліфенольним препаратом "Еномеланін" // Актуальні питання санаторно-курортного лікування та реабілітації: Мат. доп. н.-практ. конф., присв. 30-річчю сан. "Прикарпаття" (Трускавець, 10 червня 1998 р.)- Трускавець, 1998.- С. 21-22.
140. Чебаненко Л.О., Саранча С.М., Грінченко Б.В., Подолець Д.Г., Кутельмах М.М., Попович І.Л. Особливості імунного і метаболічного статусів у дітей та підлітків з різними типами вегетативної регуляції, прибуваючих на курорт з радіоактивно забруднених теренів // Актуальні питання санаторно-курортного лікування та реабілітації: Мат. доп. н.-практ. конф., присв. 30-річчю сан. "Прикарпаття" (Трускавець, 10 червня 1998 р.)- Трускавець, 1998.- С. 33-34.
141. Флонт І.С., Грінченко Б.В., Чапля М.М., Лехкун Г.М., Білас В.Р., Попович І.Л. Реабілітація на курорті Трускавець імунного статусу ліквідаторів аварії на ЧАЕС // Актуальні питання санаторно-курортного лікування та реабілітації: Мат. доп. н.-практ. конф., присв. 30-річчю сан. "Прикарпаття" (Трускавець, 10 червня 1998 р.)- Трускавець, 1998.- С. 39-40.
142. Івасівка С.В., Попович І.Л., Гучко Б.Я. Сучасна концепція лікувально-профілактичної дії води "Нафтуся" // Актуальні питання санаторно-курортного лікування та реабілітації: Мат. доп. н.-практ. конф., присв. 30-річчю сан. "Прикарпаття" (Трускавець, 10 червня 1998 р.)- Трускавець, 1998.- С. 42-44.
143. Попович І.Л. Особливості реабілітації потерпілих від чорнобильської катастрофи на курорті та характер впливу води Нафтуся // Жінки за оздоровче харчування.- К., 1998.- С. 45-47.
144. Флонт І.С., Грінченко Б.В., Чапля М.М., Лехкун Г.М., Білас В.Р., Попович І.Л. Бальнеотерапія на курорті Трускавець: вплив на імунний статус ліквідаторів Чорнобильської аварії // Проблеми патології в експерименті та клініці.- Т. XIX.- Львів: Світ, 1998.- С. 55-57.
145. Івасівка С.В., Попович І.Л., Аксентійчук Б.І., Білас В.Р., Ковальчук Г.Я. Суть лікувально-профілактичної дії води Нафтуся // Укр. бальнеол. журн.- 1998.- 1, №2.- С. 7-20.
146. Лахін П.В., Попович І.Л., Тимочко О.Б., Бутусова І.А. Дія на шлунок собаки нативної води "Нафтуся" та її окремих компонентів // Укр. бальнеол. журн.- 1998.- 1, №2.- С. 25-36.
147. Попович І.Л., Перченко В.П., Флонт І. С., Тимочко О.Б., Гумега М.Д. Питні мінеральні води і ГЕПЕС // Укр. бальнеол. журн.- 1998.- 1, № 3.- С. 60-66.
148. Парахоняк Н.М., Аксентійчук М.І., Матішин Г.Й., Попович І.Л., Білас В.Р., Ружилю С.В., Гучко Б.Я., Ваврисевич Д.Д., Даскалюк О.І., Валігура І.І., Церковнюк А.В., Попович М.В. Вплив бальнеотерапії на курорті Трускавець на центральну гемодинаміку та ліпідно-електролітний обмін // Укр. бальнеол. журн.- 1998.- 1, №3.- С. 73-76.
149. Попович І. Нова концепція механізму лікувально-профілактичної дії води "Нафтуся": Мат. VII Конгресу світової федерації українських лікарських товариств (Ужгород, Україна, 16-20 серпня 1998 р.) // Українські медичні вісті.- 1998.- Т. 2.- Ч. I.- № 1-2 (59-60).- С. 210.
150. Флонт І.С., Церковнюк Р.Г., Чапля М.М., Білас В.Р., Попович І.Л., Ніщета І.В., Чебаненко О.І., Величко Л.М. Особливості імунного статусу у хворих з різними загальними адаптаційними реакціями організму // Укр. бальнеол. журн.- 1998.- 1, № 4.- С. 15-21.
151. Ніщета І.В., Флонт І.С., Церковнюк Р.Г., Попович І.Л., Чебаненко О.І., Луців М.Ф., Флонт Р.М. Особливості гематологічного статусу та метаболізму у зворих з різними загальними реакціями організму // Укр. бальнеол. журн.- 1998.- 1, № 4.- С. 21-29.
152. Івасівка С.В., Попович І.Л., Ковальчук Г.Я., Гучко Б.Я., Білас В.Р. Взаємозв'язки між окремими проявами бальнеоактивності води Нафтуся у щурів // Укр. бальнеол. журн.- 1998.- 1, № 4.- С. 9-15.
153. Попович І.Л., Гучко Б.Я., Білас В.Р., Ружилю С.В., Церковнюк А.В., Матішин Г.Й., Бубняк А.В., Дацько О.Р., Парахоняк Н.М., Ваврисевич Д.Д., Даскалюк О.І., Валігура І.І., Попович М.В. Метаболічні аспекти механізму дії бальнеотерапії на курорті Трускавець на центральну гемодинаміку // Укр. бальнеол. журн.- 1998.- 1, № 4.- С. 46-54.
154. Гучко Б.Я., Попович І.Л., Ружилю С.В., Петрів М.М., Попович М.В. Вплив одноразового вживання біоактивної води Нафтуся на гемодинаміку передпліччя // Укр. бальнеол. журн.- 1998.- 1, № 4.- С. 39-46.

#### 1999

155. Івасівка С.В., Попович І.Л., Аксентійчук Б.І., Білас В.Р. Природа бальнеочинників води Нафтуся і суть її лікувально-профілактичної дії.- Трускавець: Вид-во "Трускавецькурорт", 1999.- 125 с.
156. Попович І.Л., Ковальчук Г.Я., Білас В.Р., Ковбаснюк М.М., Луців М.Ф., Гучко Б.Я., Бубняк А.Б., Кутереба М.Й. Вплив на бальнеоактивність води Нафтуся різних методів очищення від аллохтонної мікрофлори // Природні лікувальні ресурси: склад та властивості, механізми дії, питання охорони, розробки та раціонального використання: Матер. міжнар. наук.-практ. конф., присв. 50-річчю Трускавецької ГПРЕС та ГП "Укргеокаптажмінвод" (Трускавець, 18-21 травня 1999 р.)- Трускавець, 1999.- С.70-72.
157. Перченко В.П., Гумега М.Д., Тимочко О.Б., Попович І.Л. Питні мінеральні води і діяльність шлунку // Медична гідрологія та реабілітація.- 1999.- 2, № 1.- С. 5-15.
158. Івасівка С.В., Попович І.Л., Ковальчук Г.Я., Білас В.Р., Ковбаснюк М.Ф., Гучко Б.Я., Бубняк А.Б., Кутереба М.Й. Нові дані про бальнеоактивність води "Нафтуся" і вплив на неї різних методів очищення від аллохтонної мікрофлори // Медична гідрологія та реабілітація.- 1999.- 2, №1.- С. 16-24.
159. Попович І.Л., Івасівка С.В., Ружилю С.В., Аксентійчук М.І., Гучко Б.Я., Білас В.Р., Величко Л.М. Вплив одноразового вживання води Нафтуся на центральну та периферійну гемодинаміку і її вегетативну регуляцію // Медична гідрологія та реабілітація.- 1999.- 2, № 1.- С. 51-57.
160. Попович І.Л., Івасівка С.В., Карпинець С.В., Аксентійчук М.І. Вплив бальнеотерапії на курорті Трускавець на центральну гемодинаміку: Междунар. науч.-пр.конф. "Медицинская реабилитация, куртология и физиотерапия" (Ялта, Україна, 29 сентября-2 октября 1999 г.) // Мед. реабіл., курортол., фізіотер.- 1999.- №3 (дод.)- С. 116-117.
161. Ружилю С.В., Аксентійчук М.І., Попович І.Л., Івасівка С.В., Гучко Б.Я., Білас В.Р., Парахоняк Н.М., Церковнюк А.В., Ваврисевич Д.Д., Даскалюк О.І., Величко Л.М., Нестерова Л.Ф. Два типи реакцій центральної гемодинаміки на бальнеотерапію на курорті Трускавець // Оздоровчі ресурси Карпат і прилеглих регіонів: Матер. конф. з міжнар. участю (Чернівці, 5-6 жовтня 1999 р.)- Чернівці: Буковинська ДМА, 1999.- С.67-68.
162. Аксентійчук Б.І., Івасівка С.В., Попович І.Л., Стеценко Г.І., Перченко В.П. Фізіологічні та патогенетичні основи лікувального застосування природних курортних чинників Трускавця // Курортна реабілітація потерпілих від чорнобильської катастрофи.- К.: Здоров'я.- 1999.- С. 51-64.
163. Попович І.Л., Алексєєв О.І., Саранча С.М., Барияк Л.Г., Грінченко Б.В. Вплив природних лікувальних засобів на пристосувально-захисні механізми опроміненого організму // Курортна реабілітація потерпілих від чорнобильської катастрофи.- К.: Здоров'я, 1999.- С. 80-95.

#### 2000

164. Попович І.Л., Івасівка С.В., Ружилю С.В., Гучко Б.Я., Попович М.В., Білас В.Р. Біоактивна вода Нафтуся модулює посткомпресійні вазомоторні реакції передпліччя людини: Мат. III Національного Конгресу патофізіологів України з міжнар. уч., присв. 100-річчю акад. АМН СРСР М.М. Горєва (Одеса, 29-31 травня 2000 р.) // Фізіол. журн.- 2000.- 46, № 2 (дод.)- С. 94-95.
165. Білас В.Р., Попович І.Л., Івасівка С.В., Ружилю С.В., Гучко Б.Я., Попович М.В. Періодична закономірність регуляції серцевого індексу Na,K-АТФазою: Мат. III Національного Конгресу патофізіологів України з міжнар. уч., присв. 100-річчю акад. АМН СРСР М.М. Горєва (Одеса, 29-31 травня 2000 р.) // Фізіол. журн.- 2000.- 46, № 2 (дод.)- С. 69.
166. Івасівка С.В., Попович І.Л., Аксентійчук Б.І., Флонт І.С. Бальнеосанація - нова сфера діяльності курорту Трускавець // Міжнародний конгрес "Проблеми інформатизації рекреаційної та туристичної діяльності в Україні: Перспективи культурного та економічного розвитку" (Трускавець, 23-28 травня 2000 р.)- Львів: Державний НДІ інформаційної інфраструктури, 2000.- С. 15-16.

167. Ковальчук Г.Я., Попович І.Л., Івасівка С.В. Кортикостероїди як посередники біоактивності води Нафтуса // VIII Конгрес Світової Федерації Українських Лікарських Товариств (Львів, Трускавець, 13-17 серпня 2000 р.).- Тези доп.- Львів, Трускавець, 2000.- С. 130.
168. Попович І.Л., Білас В.Р., Стецик В.І. Гіпотеза про інформаційно-хвильову природу біоактивності води Нафтуса // VIII Конгрес Світової Федерації Українських Лікарських Товариств (Львів, Трускавець, 13-17 серпня 2000 р.).- Тези доп.- Львів, Трускавець, 2000.- С. 138.
169. Флонт І.С., Попович І.Л., Івасівка С.В., Чебаненко О.І. Оцінка віталітету (загального рівня здоров'я): Інф.-метод. лист / Ін-т фізіології ім. О.О. Богомольця НАН України.- Трускавець, 2000.- 33 с.
170. Біоактивна вода "Нафтуса" і шлунок. Нариси експериментальної та клінічної бальнеогастронології / Попович І.Л., Івасівка С.В., Флонт І.С., Перченко В.П., Бутусова І.А., Лахін П.В., Левицький А.Б., Стеценко Г.І., Тимочко О.Б., Гумега М.Д., Попович М.В., Пецох С.В., Ковбаснюк М.М., Модрицький Я.М.- К: Комп'ютерпрес, 2000.- 234 с.
171. Попович І.Л., Флонт І.С., Ніщета І.В., Лобода М.В., Ахсентійчук Б.І., Прийма Б.Г., Церковнюк Р.Г. Загальні адаптаційні реакції і резистентність організму ліквідаторів аварії на ЧАЕС.- К.: Комп'ютерпрес, 2000.- 117 с.

#### 2001

172. Ружилю С.В. Гучко Б.Я., Попович І.Л. Дослідження механізмів термінових ефектів біоактивної води Нафтуса на серцево-судинну систему людини // Допов. НАН України.-2001.- №2.- С. 201-205.
173. Флонт І.С., Попович І.Л., Чебаненко Л.О., Чапля М.М., Білас В.Р. Чорнобиль, імунітет, нирки. Вплив факторів чорнобильської катастрофи на імунітет та уролігіаз і опортуністичні інфекції нирок.- К.: Комп'ютерпрес, 2001.- 210 с.
174. Ружилю С.В., Попович І.Л., Лехкун О.Я. Амбівалентно-еквілібаторний характер термінових ефектів води "Нафтуса" на гемодинаміку та їх нейрогуморальні механізми: Актуальні проблеми застосування мінеральних вод в медичній практиці: Мат. наук.-практ. конф. з міжнар. уч. (Трускавець-Моршин, 23-25 жовтня 2001р.) // Мед. реабіл., курортол., фізіотер.- 2001.- Т. I.- № 3 (дод.).- С. 29.
175. Попович І.С., Івасівка С.В. Сов'язк О.С. Спільний механізм стимулюючого впливу біоактивної води "Нафтуса" на каналцеву секрецію та макрофагально-лімфоцитарну систему: Актуальні проблеми застосування мінеральних вод в медичній практиці: Мат. наук.-практ. конф. з міжнар. уч. (Трускавець-Моршин, 23-25 жовтня 2001р.) // Мед. реабіл., курортол., фізіотер.- 2001.- Т. I.- № 3 (дод.).- С. 111-112.
176. Зав'ялова О.Р., Попович І.Л. Вплив аеробного зберігання води "Нафтуса" на її імуномодулюючу дію *in vitro*: Актуальні проблеми застосування мінеральних вод в медичній практиці: Мат. наук.-практ. конф. з міжнар. уч. (Трускавець-Моршин, 23-25 жовтня 2001р.) // Мед. реабіл., курортол., фізіотер.- 2001.- Т. I.- № 3 (дод.).- С. 132-133.
177. Попович І.Л., Флонт І.С. Концепція віталітету як методологічна основа оцінки загального стану здоров'я та ефективності бальнеотерапії, бальнеореабілітації і бальнеосанації: Актуальні проблеми застосування мінеральних вод в медичній практиці: Мат. наук.-практ. конф. з міжнар. уч. (Трускавець-Моршин, 23-25 жовтня 2001р.) // Мед. реабіл., курортол., фізіотер.- 2001.- Т. I.- № 3 (дод.).- С. 232-233.
178. Попович І.Л. Адаптогенна амбівалентно-еквілібаторна теорія механізму лікувально-профілактичної дії біоактивної води Нафтуса: Актуальні проблеми застосування мінеральних вод в медичній практиці: Мат. наук.-практ. конф. з міжнар. уч. (Трускавець-Моршин, 23-25 жовтня 2001р.) // Мед. реабіл., курортол., фізіотер.- 2001.- Т. II.- № 3 (дод.).- С. 69-73.
179. Попович І.Л., Прийма Б.Г. Варіанти модулюючих ефектів бальнеотерапевтичного комплексу курорту Трускавець на функціональний стан головних адаптивних залоз: Актуальні проблеми застосування мінеральних вод в медичній практиці: Мат. наук.-практ. конф. з міжнар. уч. (Трускавець-Моршин, 23-25 жовтня 2001р.) // Мед. реабіл., курортол., фізіотер.- 2001.- Т. II.- № 3 (дод.).- С. 67-68.
180. Ружилю С.В., Попович І.Л., Нестерова Л.Ф. Вегетативний механізм термінових ефектів біоактивної води Нафтуса на постокклюдійну реактивність кровоплину у передпліччій людини: Актуальні проблеми застосування мінеральних вод в медичній практиці: Мат. наук.-практ. конф. з міжнар. уч. (Трускавець-Моршин, 23-25 жовтня 2001р.) // Мед. реабіл., курортол., фізіотер.- 2001.- Т. II.- № 3 (дод.).- С. 91-93.
181. Ружилю С.В., Гучко Б.Я., Білас В.Р., Попович І.Л. Термінові реакції інтракардіальної та центральної гемодинаміки людини на вживання біоактивної води Нафтуса: Актуальні проблеми застосування мінеральних вод в медичній практиці: Мат. наук.-практ. конф. з міжнар. уч. (Трускавець-Моршин, 23-25 жовтня 2001р.) // Мед. реабіл., курортол., фізіотер.- 2001.- Т. II.- № 3 (дод.).- С. 80-91.
182. Флонт І.С., Попович І.Л., Ніщета І.В. Общие адаптационные реакции и резистентность организма ликвидаторов аварии на ЧАЭС // Медико-социальная экспертиза и реабилитация.- Вып.3.-Ч.2.- Мн., 2001.- С. 182-187.
183. Флонт І.С., Грінченко Б.В., Попович І.Л. Бальзами "Кримський" та Бітнера як засоби підвищення ефективності імуномодулюючої дії бальнеотерапевтичного комплексу курорту Трускавець // Фармац. журн.- 2001.- № 5.- С. 94-99.
184. Флонт І.С., Чапля М.М., Попович І.Л., Прийма Б.Г. Характеристика взаємозв'язків між параметрами контактних захисних систем організму у ліквідаторів аварії на ЧАЕС з урологічною патологією, котрі прибувають на курорт Трускавець // Експерим. та клініч. фізіол. і біохім.- 2001.- № 3(15).- С. 95-101.
185. Ружилю С.В., Гучко Б.Я., Попович І.Л. Механізми амбівалентних термінових реакцій гемодинаміки на вживання біоактивної води Нафтуса // Вісник наук. дослідж.- 2001.- № 3 (23).- С. 30-34.
186. Флонт І.С., Гумега М.Д., Попович І.Л., Ружилю С.В. Варіанти гастроренальних відносин після вживання біоактивної води "Нафтуса" та їх механізми // Експер. та клініч. фізіол. і біохім.- 2001.- № 4 (16).- С. 72-82.

#### 2002

187. Ахсентійчук Б.І. Івасівка С.В., Попович І.Л. Динаміка параметрів обміну сечовою кислотою, сечовини і креатиніну у шурів при курсовому вживанні біоактивної води Нафтуса // Експерим. та клініч. фізіол. і біохімія.-2002.-№1(17).-С.27-32.
188. Флонт І.С., Чебаненко О.І., Грінченко Б.В., Бариліак Л.Г., Попович І.Л. Бальнеофіторадіодефензіологія. Вплив лікувальних чинників курорту Трускавець на стан пристосувально-захисних систем осіб, потерпілих від наслідків Чорнобильської катастрофи.-К.: Комп'ютерпрес, 2002.-112 с.
189. Флонт І.С., Попович І.Л., Ніщета І.В. Новий підхід до ранжування та квантифікації загальних адаптаційних реакцій організму // Експер. та клініч. фізіол. і біохім.- 2002.- № 1(17).- С. 76-81.
190. Флонт І.С., Попович І.Л., Церковнюк Р.Г. Взаємозв'язки між станом адаптації та окремими ланками імунної системи у ліквідаторів аварії на ЧАЕС з різними формами урологічної патології // Мед. реабіл., курортол., фізіотер.- 2002.- № 3 (31).- С. 13-15.
191. Флонт І.С., Грінченко Б.В., Попович І.Л. Імуномодулюючі ефекти фітоадаптогенів "Бальзам Кримський" та "Настойка женьшеню" на фоні бальнеотерапії на курорті Трускавець // Фармац. журн.- 2002.- № 6.- С. 80-83.
192. Попович І.Л., Церковнюк Р.Г., Флонт І.С. Детермінація рівнем адаптації імунного статусу, сечового синдрому та функціонального стану нирок у ліквідаторів аварії на ЧАЕС з урологічною патологією // Укр. бальнеол. журн.- 2002.- № 4.- С. 44-47.
193. Попович І.Л. Степан Васильович Івасівка (до 60-річчя від дня народження) // Матер. II конф. Асоціації учених м. Трускавця (18 жовтня 2002 р.).- Трускавець, 2002.- С. 7-9.
194. Киснюк В.М., Попович І.Л., Івасівка С.В., Флонт І.С., Чапля М.М. Статистичні методи інтегральної оцінки імунного статусу // Матер. II конф. Асоціації учених м. Трускавця (18 жовтня 2002 р.).- Трускавець, 2002.- С. 30-32.

#### 2003

195. Ружилю С.В., Попович І.Л. Кластерний аналіз курсових ефектів на інтракардіальну гемодинаміку бальнеотерапії на курорті Трускавець: Наук.-практ. конф. з міжнар. участю "Лікувальні фізичні чинники та здоров'я людини (Одеса, 28-29 травня 2003 р.) // Мед. реабіл., курортол., фізіотер.- 2003.- № 2 (дод.).- С. 151-152.
196. Попович І.Л., Ахсентійчук Б.І., Киснюк В.М. Імунотропна дія бальнеочинників курорту Трускавець // Медична гідрологія та

реабілітація.- 2003.- 1, №1.- С. 4-12.

197. Церковнюк А.В., Попович І.Л., Флонт В.Р. Дослідження чинників, котрі детермінують актотропний ефект бальнеотерапії на курорті Трускавець: Наук.-практ. конф. з міжнар. участю "Лікувальні фізичні чинники та здоров'я людини (Одеса, 28-29 травня 2003 р.) // Мед. реабіл., курортол., фізіотер.- 2003.- № 2 (дод.).- С. 185-186.

198. Ружилю С.В., Церковнюк А.В., Попович І.Л. Актотропні ефекти бальнеотерапевтичного комплексу курорту Трускавець.- К.: Комп'ютерпрес, 2003.- 131 с.

199. Аксентійчук Б.І., Попович І.Л., Киенко В.М. Роль сечової кислоти у ефектах бальнеотерапії на курорті Трускавець на фагоцитарну ланку імунітету та неспецифічний захист // Медична гідрологія та реабілітація.- 2003.- 1, №2.- С. 26-34.

200. Івасівка С.В., Аксентійчук Б.І., Попович І.Л. Роль сечової кислоти у атрибутивних ефектах біоактивної води Нафтуса у шурів // Медична гідрологія та реабілітація.- 2003.- 1, №2.- С. 87-90.

201. Саногенетичні засади реабілітації на курорті Трускавець урологічних хворих чорнобильського контингенту / Попович І.Л., Флонт І.С., Алексєєв О.І, Грицак Л.Я., Грінченко Б.В., Бариляк Л.Г., Бульба А.Я., Чапля М.М., Білас В.Р., Зав'ялова О.Р., Церковнюк Р.Г., Тимочко О.Б., Величко Л.М.- К.: Комп'ютерпрес, 2003.- 192 с.

#### 2004

202. Івасівка С.В., Попович І.Л., Аксентійчук Б.І., Флонт І.С. Фізіологічна активність сечової кислоти та її роль в механізмі дії води Нафтуса.- К.: Комп'ютерпрес, 2004.- 163 с.

203. Чебаненко О.І., Флонт І.С., Попович І.Л., Алексєєв О.І., Киенко В.М. Реабілітація захисно-приспосувальних систем на курорті Трускавець.- К.: ЮНЕСКО-СОЦІО, 2004.- 432 с.

204. Використання лікувальних мінеральних вод Карпатського регіону та Поділля в поєднанні з гіпокситерапією (методичні рекомендації для медичних працівників лікувально-оздоровчих закладів) / Денисенко Г.Т., Дудка П.Ф., Шульженко О.Ф., Івасівка С.В., Попович І.Л., Ковбаснюк М.М., Білас В.Р., Гучко Б.Я.- К.: Політехніка, 2004.- 20 с.

205. Levytskyi A., Popovych I., Matyishyn N. Three types of effects of truskavetsian mineral waters on pancreatic secretion // Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska. Sectio DDD Pharmacia.- Lublin-Polonia.- 2004.- Vol. XVII, №2.- P. 361-364.

206. Ружилю С.В., Попович І.Л., Білас В.Р. Механізми інотропних ефектів бальнеотерапії на курорті Трускавець // Медична гідрологія та реабілітація.- 2004.- 2, №2.- С. 36-48.

207. Чапля М.М., Білас В.Р., Гучко Б.Я., Попович І.Л. Роль інкорпорованого <sup>137</sup>Cs та психо-емоційного стресу у імунотропних та метаболічних ефектах у шурів // Медична гідрологія та реабілітація.- 2004.- 2, № 4.- С. 57-72.

#### 2005

208. Бальнеокардіоангіологія. Вплив бальнеотерапії на курорті Трускавець на серцево-судинну систему та фізичну працездатність / Попович І.Л., Ружилю С.В. Івасівка С.В., Аксентійчук Б.І., Ковбаснюк М.М., Флонт І.С., Гучко Б.Я., Білас В.Р., Бариляк Л.Г., Величко Л.М., Матішин Г.Й., Киенко В.М., Нестерова Л.Ф., Шахбазова О.В., Мосій Г.С.- К.: Комп'ютерпрес, 2005.-239 с.

209. Левицький А.Б., Попович І.Л. Вплив курсу пиття Трускавецьких мінеральних вод на базальну екзокринну секрецію підшлункової залози хворих на оксалатний уролітіаз // Медична гідрологія та реабілітація.- 2005.- 3, № 1.- С. 68-73.

210. Левицький А.Б., Попович І.Л., Боклаганич Н.М. Типи вегетотропних холецистокінетичних реакцій на вживання біоактивної води Нафтуса на початку та наприкінці курсу питного лікування // Медична гідрологія та реабілітація.- 2005.- 3, №2.- С. 52-59.

211. Грінченко Б.В., Попович І.Л., Гучко Б.Я., Білас В.Р. Порівняльне дослідження впливу фітоадаптогенів на зміни мієло-лімфоїдної тканини у шурів, зумовлені малою дозою <sup>137</sup>Cs і хронічним зоосоціальним стресом // Медична гідрологія та реабілітація.- 2005.- 3, №2.- С. 74-84.

212. Попович І.Л., Церковнюк Р.Г., Гучко Б.Я. Факторний і дискримінантний аналіз інформаційного поля параметрів адаптації та імунітету і неспецифічного захисту // Медична гідрологія та реабілітація.- 2005.- 3, №4.- С. 25-41.

213. Грінченко Б.В., Попович І.Л., Гучко Б.Я., Білас В.Р. Порівняльне дослідження впливу фітоадаптогенів на зміни метаболізму у шурів, зумовлені малою дозою <sup>137</sup>Cs і хронічним зоосоціальним стресом // Медична гідрологія та реабілітація.- 2005.- 3, №4.- С. 65-74.

214. Кретчак Р.І., Івасівка С.В., Попович І.Л., Ковбаснюк М.М., Гучко Б.Я., Білас В.Р. Патогенетичні зв'язки між ефектами води Нафтуса на каналцеву секреторно-транспортну та імунну системи шурів. Повідомлення 1: Канальцева секреція і параметри лейкоцитограми периферійної крові і фагоцитозу нейтрофілів // Медична гідрологія та реабілітація.- 2005.- 3, №4.- С. 74-81.

215. Гучко Б.Я., Попович І.Л., Білас В.Р., Бубняк А.Б. Природна класифікація типів бальнеоактивності води Нафтуса трускавецького родовища // Медична гідрологія та реабілітація.- 2005.- 3, №1.- С. 52.

216. Попович І.Л., Ружилю С.В., Гучко Б.Я. Факторний аналіз стану гемодинаміки та її забезпечення у хворих гастро-ентерологічного та урологічного профілю // Медична гідрологія та реабілітація.- 2005.- 3, №2.- С. 46-51.

#### 2006

217. Чорнобиль, пристосувально-захисні системи, реабілітація. Адаптаційні, метаболічні, гемостазіо- і імунологічні аспекти діагностики та бальнео- і фітореабілітації на курорті Трускавець осіб, підданих дії чинників аварії на ЧАЕС / Костюк П.Г., Попович І.Л., Івасівка С.В., Бульба А.Я., Чебаненко Л.О., Прокопович Л.Н., Гучко Б.Я., Білас В.Р., Бариляк Л.Г., Флонт І.С., Киенко В.М., Радченко О.М., Церковнюк Р.Г., Грінченко Б.В., Чапля М.М., Ковальчук Г.Я., Саранча С.М., Лоїк І.В., Зав'ялова О.Р., Гера О.М.- К.: Комп'ютерпрес, 2006.- 348 с.

218. Кретчак Р.І., Івасівка С.В., Попович І.Л., Ковбаснюк М.М., Гучко Б.Я., Білас В.Р. Функціональні зв'язки між ефектами води Нафтуса на каналцеву секреторно-транспортну та імунну системи шурів. Повідомлення 2: Канальцева секреція і параметри спленоцитограми і гемолімфоаденоцитограми // Медична гідрологія та реабілітація.- 2006.- 4, №1.- С. 70-78.

219. Левицький А.Б., Попович І.Л. Поліваріантність термінових холецистокінетичних і кислото-секреторних реакцій на трускавецькі питні мінеральні води та їх вегетативно-гуморальний механізм // Медична гідрологія та реабілітація.- 2006.- 4, №1.- С. 40-61.

220. Прокопович Л.Н., Попович І.Л. Факторний і дискримінантний аналізи стану захисно-приспосувальних систем учасників ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС, котрі лікуються на курорті Трускавець // Медична гідрологія та реабілітація.- 2006.- 4, №2.- С. 4-14.

221. Зав'ялова О.Р., Попович І.Л. Метаболічні і гормональні чинники імунодисфункції у ліквідаторів аварії на ЧАЕС // Медична гідрологія та реабілітація.- 2006.- 4, №2.- С. 43-58.

222. Кретчак Р.І. Івасівка С.В. Попович І.Л. Функціональні зв'язки між ефектами води Нафтуса на каналцеву секреторно-транспортну та імунну системи шурів: Медична реабілітація - сучасна система відновлення здоров'я: III національний конгрес фізіотерапевтів та курортологів (Ялта, 3-6 жовтня 2006 р.) // Мед. реабіл., курортол., фізіотер.- 2006.- №3 (дод.).- С. 140-141.

223. Попович І.Л., Ружилю С.В., Івасівка С.В., Киенко В.М. Модуляція біоактивною водою Нафтуса ендотеліозалежних та ендотелінезалежних вазомоторних реакцій: Медична реабілітація - сучасна система відновлення здоров'я: III національний конгрес фізіотерапевтів та курортологів (Ялта, 3-6 жовтня 2006 р.) // Мед. реабіл., курортол., фізіотер.- 2006.- №3 (дод.).- С. 132-134.

224. Левицький А.Б., Попович І.Л. Механізми сумісних функціональних реакцій органів гастродуодено-панкреато-біліарної системи на вживання питних мінеральних вод курорту Трускавець: Медична реабілітація - сучасна система відновлення здоров'я: III національний конгрес фізіотерапевтів та курортологів (Ялта, 3-6 жовтня 2006 р.) // Мед. реабіл., курортол., фізіотер.- 2006.- №3 (дод.).- С. 203-204.

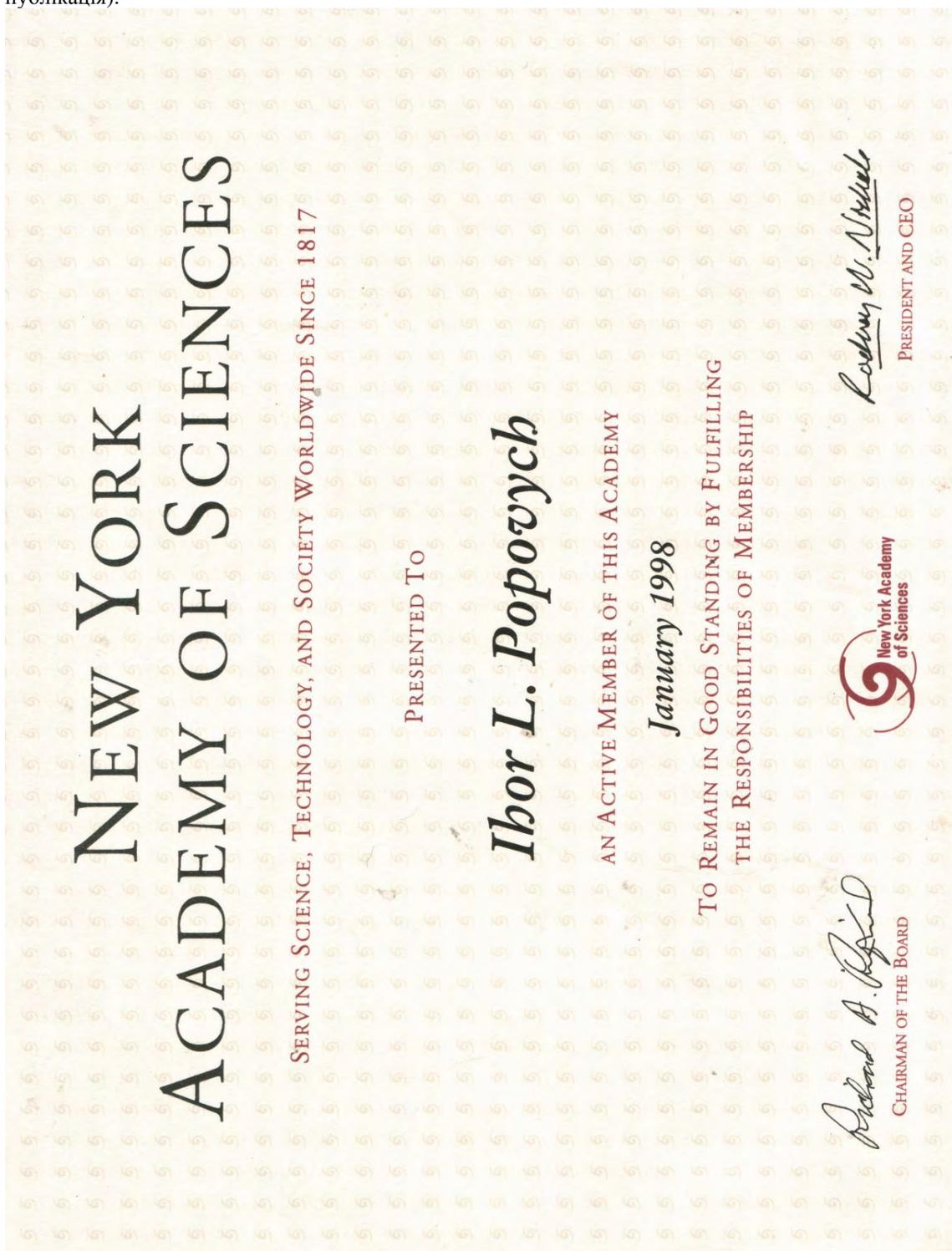
225. Гумега М.Д., Попович І.Л. Термінові одночасні гастро-ренальні ефекти води Нафтуса та їх вегето-гуморальний аккомпанемент. Повідомлення 1: Факторний аналіз інформаційного поля базальних параметрів та їх змін // Медична гідрологія та реабілітація.- 2006.- 4, №3.- С. 33-44.

**Перелік дисертацій, матеріали яких опубліковані у співавторстві із І.Л. Поповичем  
Кандидатські:**

1. Флюнт Игорь Степанович. Влияние минеральной воды "Нафтуса" на процессы водного обмена в организме: Дисс. ... канд. мед. наук / 14.00.34 - курортология и физиотерапия / Институт физиологии им. А.А. Богомольца АН УССР.- К., 1991.- 188 с. (3 спільні публікації).
2. Карпинец София Васильевна. Холецистокинетическое действие лечебных вод типа "Нафтуса": Дисс. ... канд. мед. наук / 14.00.34 - курортология и физиотерапия / Ивано-Франковский медицинский институт МЗО УССР.- Ивано-Франківськ, 1992.- 132 с. (1 спільна публікація).
3. Балановський Володимир Петрович. Вплив лікувальної води "Нафтуса" курорту Трускавець на водно-сольовий обмін: Дис. ... канд. мед. наук / 14.00.17 - нормальна фізіологія / Львівський медичний інститут МОЗ України.- Львів, 1992.- 155 с. (1 спільна публікація).
4. Перченко Володимир Павлович. Фізіологічні обґрунтування лікування водою "Нафтуса" хворих з поєднаною гастродуоденально-біліарною патологією: Дис. ... канд. мед. наук / 14.00.17 - нормальна фізіологія / Львівський медичний інститут МОЗ України та Інститут фізіології ім. О.О. Богомольця НАН України.- Львів, 1993.- 143 с. (10 спільних публікацій).
5. Левкут Лілія Григорівна. Експериментальне дослідження адаптогенних властивостей бальзаму "Кримський": Дис. ... канд. мед. наук / 14.00.17 - нормальна фізіологія / Львівський медичний інститут МОЗ України та Інститут фізіології ім. О.О. Богомольця НАН України.- Львів, 1994.- 152 с. (6 спільних публікацій).
6. Аксентійчук Богдан Іванович. Моніторинг складу органічних речовин та бальнеоактивності води Нафтуса Трускавецького родовища: Дис. ... канд. мед. наук / 14.01.33 - курортология і фізіотерапія / Інститут фізіології ім. О.О. Богомольця НАН України та УкрНДІ медичної реабілітації і курортології МОЗ України.- К., 1996.- 173 с. (8 спільних публікацій).
7. Алексеев Александр Иванович. Експериментальне і клініко-фізіологічне обґрунтування застосування бальзаму "Кримський" для реабілітації на курорті Трускавець потерпілих в результаті чорнобильської катастрофи": Дис. ... канд. мед. наук / 14.03.03 - нормальна фізіологія / Львівський медичний інститут МОЗ України та Інститут фізіології ім. О.О. Богомольця НАН України.- Львів, 1996.- 180 с. (13 спільних публікацій).
8. Бульба Алла Яківна. Фізіологічне обґрунтування корекції моторно-евакуаторної функції жовчового міхура водою "Нафтуса": Дис. ... канд. мед. наук / 14.03.03 - нормальна фізіологія / Львівський медичний інститут МОЗ України та Інститут фізіології ім. О.О. Богомольця НАН України.- Львів, 1996.- 207 с. (3 спільні публікації).
9. Тимочко Орест Броніславович. Динаміка моторно-евакуаторної і секреторної функцій шлунка та вмісту в крові регуляторних поліпептидів при вживанні води "Нафтуса": Дис. ... канд. мед. наук / 14.03.03 - нормальна фізіологія / Львівський медичний інститут МОЗ України та Інститут фізіології ім. О.О. Богомольця НАН України.- Львів, 1997.- 178 с. (6 спільних публікацій).
10. Білас Володимира Романівна. Бальнеоактивність органічних речовин води "Нафтуса" та моделювання їх походження: Дис. ... канд. мед. наук / 14.01.33 - курортология і фізіотерапія / Інститут фізіології ім. О.О. Богомольця НАН України.- К., 1998.- 163 с. (7 спільних публікацій).
11. Величко Любов Михайлівна. Стан здоров'я дітей та підлітків з радіаційно забруднених територій і реабілітація на курорті Трускавець із застосуванням кінезотерапії: Дис. ... канд. мед. наук / 14.03.04 - патологічна фізіологія / Львівський медичний інститут МОЗ України та Інститут фізіології ім. О.О. Богомольця НАН України.- Львів, 1998.- 187 с. (8 спільних публікацій).
12. Ніщета Ірина Володимирівна. Корекція адаптаційних реакцій організму учасників ліквідації аварії на ЧАЕС, хворих на сечокам'яну хворобу, під впливом лікування на курорті Трускавець: Дис. ... канд. мед. наук / 14.01.33 - курортология і фізіотерапія / УкрНДІ медичної реабілітації і курортології МОЗ України.- Одеса, 2003.- 170 с. (7 спільних публікацій).
13. Церковнюк Аліна Володимирівна. Механізми дії води Нафтуса на фізичну працездатність у хворих із патологією органів травлення: Дис. ... канд. мед. наук / 14.01.36 - гастроентерологія / Івано-Франківська медична академія МОЗ України.- Івано-Франківськ., 2004.- 146 с. (3 спільні публікації).
14. Чебаненко Людмила Олександрівна. Клініко-функціональна характеристика стану здоров'я дітей та підлітків - мешканців радіоактивно забруднених територій в умовах реабілітації на курорті Трускавець: Дис. ... канд. мед. наук / 03.00.01 - радіобіологія / Науковий центр радіаційної медицини АМН.- К., 2005.- 180 с. (9 спільних публікацій).
15. Ковальчук Галина Ярославівна. Фізіологічна активність мінеральної води "Нафтуса" до і після її мікробної депривації: Дис. ... канд. біол. наук / 03.00.13 - фізіологія людини і тварин / Інститут фізіології ім. О.О. Богомольця НАН України.- К., 2006.- 176 с. (10 спільних публікацій).
16. Прокопович Любомир Нестерович. Патогенетична характеристика імунотропних ефектів бальнеотерапевтичного трускавецького комплексу в учасників ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС: Дис. ... канд. мед. наук / 14.04.04 - патологічна фізіологія / Інститут фізіології ім. О.О. Богомольця НАН України.- К., 2007.- 196 с. (1 спільна публікація).

### Докторські:

1. Флюнт Ігор Степанович. Роль захисно-приспосувальних систем в патогенезі захворювань нирок у ліквідаторів аварії на ЧАЕС: Дис. ... докт. мед. наук / 14.04.04 - патологічна фізіологія / Інститут фізіології ім. О.О. Богомольця НАН України.- К., 2003.- 476 с. (30 спільних публікацій).
2. Аксентійчук Богдан Іванович. Роль сечової кислоти в реалізації лікувальних ефектів бальнеочинників курорту Трускавець: Дис. ... докт. мед. наук / 14.01.33 - курортологія і фізіотерапія / Інститут фізіології ім. О.О. Богомольця НАН України та УкрНДІ медичної реабілітації і курортології МОЗ України.- К., 2004.- 454 с. (8 спільних публікацій).
3. Ружи́ло Софі́я Васи́лівна. Механізми впливу трускавецької води Нафтуся на серцево-судинну систему та фізичну працездатність (клініко-експериментальне дослідження): Дис. ... докт. мед. наук / 14.04.04 - патологічна фізіологія / Інститут фізіології ім. О.О. Богомольця НАН України.- К., 2006.- 264 с. ( 21 спільна публікація).





НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК  
УКРАЇНИ

**ПРЕЗИДІЯ  
НАЦІОНАЛЬНОЇ  
АКАДЕМІЇ НАУК  
УКРАЇНИ**

на своєму засіданні 18 березня 1998 року присудила

доктору медичних наук  
**ІВАСІВЦІ Степану Васильовичу,**  
доктору біологічних наук  
**ЯРЕМЕНКУ Михайлу Сергійовичу,**  
кандидату медичних наук  
**ПОПОВИЧУ Ігорю Львовичу**

премію імені *О. О. Богомольця* за цикл робіт "Біологічно активні речовини  
води Нафтуса, їх генез та механізм фізіологічної дії".

ПРЕЗИДЕНТ  
НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК  
УКРАЇНИ  
академік НАН України



**Б. Є. Патон**

ГОЛОВНИЙ УЧЕНИЙ СЕКРЕТАР  
НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК  
УКРАЇНИ  
академік НАН України



**А. П. Шпак**

## Your Personal Biographical Questionnaire

Kindly complete the sections below as clearly and concisely as possible, in English.

Surname: Popovych Given Names: Igor L'vovych

Date of birth: Jan., 17, 1957 Place of birth: Berezhany, Ukraine

Profession: Physician, researcher Married to: Popovych Milentyna Volodymyrivna

Son: Andriy Daughters: \_\_\_\_\_

Details of Education (please give dates/degrees/diplomas/etc.): \_\_\_\_\_

Gorbachevsky-Institute of Medicin, Ternopil', Ukraine, 1979

Candidate Med. Scis., Bogomolets-Inst. Physiology, Kyiv, Ukraine, 1987

Career to date (please give details of appointments held):

Jr. sci. co-worker Bogomolets-Inst. Physiology, 1984-89;

sci. co-worker, 1989-93;

sr. sci. co-worker, 1993-2000;

conducting sci. co-worker, 2000- .

Letter of the alphabet  
under which you wish to  
be listed

### Honours and Awards:

Bogomolets Premium award Ukrainian Acad. Scis., 1998

Torosiewicz Premium award, 2001

### Publications/Monographs:

1. The Physiological Basis of Curative Effect of Water Naftussya.- Kyiv: Naukova Dumka, 1989.- 144 p.
2. The Adaptogenes and Radiation.- Kyiv: Naukova Dumka, 1996.- 126 p.
3. The Cholagogic Effect of Water Naftussya.- Kyiv: Computerpress, 1997.- 103 p.
4. The Water Naftussya and Hydromineral Exchange.- Kyiv: Computerpress, 1997.- 141 p.
5. The Adrenaline Myocardiodystrophy and Reactivity of Body.- Kyiv: Computerpress, 1997.- 126 p.
6. The Origin of Balneofactors of Water Naftussya and Essence its Curative Effect.- Truskavets': Truskavets'kurort, 1999.- 125 p.
7. The Bioactive Water Naftussya and Stomach.- Kyiv: Computerpress, 2000.- 234 p.
8. The General Adaptive Reactions and Resistance of Body by Liquidators of Accident in ChNPP.- Kyiv: Computerpress, 2000.- 117 p.
9. Chornobyl', Immunity, Kidney.- Kyiv: Computerpress, 2001.- 210 p.
10. The Balneophytoradiodefensology.- Kyiv: Computerpress, 2002.- 112 p.
11. The Actotropic Effects of Balneotherapeutic Complex of Spa Truskavets'.- Kyiv: Computerpress, 2003.- 131 p.
12. The Sanogenetic Basis of Rehabilitation on of Spa Truskavets' of Urological Patients of Chornobyl'ian Contingent.- Kyiv: Computerpress, 2003.- 192 p.
13. The Physiological Activity of Uric Acid and its Role in Mechanism Action of Water Naftussya .- Kyiv: Computerpress, 2004.- 163 p.
14. The Rehabilitation of Defensive and Adaptive Systems on Spa Truskavets'.- Kyiv: UNESCO-SOCIO, 2004.- 432 p.
15. The Balneocardioangiology.- Kyiv: Computerpress, 2005.- 229 p.
16. The Balneotherapy in Cardioangiology.- Kyiv: Kupriyanova, 2005.- 392 p.
17. Chornobyl', Adaptive and Defensive Systems, Rehabilitation.- Kyiv: Computerpress, 2006.- 348 p.

Memberships: N.Y. Acad. Scis, 1998.

Email & Website addresses if desired: balneo-Ivasivka@ukr.net

Phone Nos: Home (Area code) +38-03247-66339; +38-067-392-48-73

(for verification purposes only) Work (Area code) +38-03247-67943

I certify that the information is correct and may be published: \_\_\_\_\_

**Priority Biographee Pre Publication Reservation form**

**TOP  
100**

Series - 2007 -

10<sup>th</sup> August 2007

Sponsored & Administered by the International Biographical Centre, Cambridge, England

Mr L'Vovych Popovych Ihor  
Danylyshynykh  
47/56 82200  
Truskavets  
Ukraine

Ref: T100/SCI

Dear Mr Popovych Ihor

You are to be congratulated. As a noted and eminent professional in the field of science you have now been considered and nominated for recognition by the International Biographical Centre. Of the many thousands of biographies from a wide variety of sources investigated by the research and editorial departments of the IBC, a select few are those of individuals who, in our belief, have made a significant enough contribution in their field to engender influence on a local, national or international basis. Ratification of your nomination by the Awards Board is now complete and it is therefore my great honour to name you as a member of the IBC

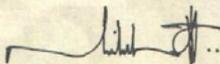
## TOP 100 SCIENTISTS 2007

As holder of this distinction, you can be assured of your place in our history and be gratified that your work has not only been noticed but recognised as outstanding. In any one year only one hundred of the world's best scientists, both famous and uncelebrated, from all disciplines will be able to populate this exclusive list. These are people whose daily work *makes a difference* - not just those who populate the headlines. It is henceforth decreed that **you** should be on this list for 2007 but as bearer of this honour you will be recorded in perpetuity in the halls of the International Biographical Centre - I trust you will be proud to know your name is to take its rightful place.

As a listee of the IBC **TOP 100 SCIENTISTS** you are eligible for the commemorative items available - the distinguished and limited **TOP 100 SCIENTISTS** medal, designed by regalia-makers to the World's Monarchies and the distinguished illuminated certificate which is printed in full colour on finest parchment, laminated onto solid wood for instant hanging - I enclose details for your perusal.

I am very pleased to be able to bring you this news and hope you feel proud of the influence you have on your colleagues and friends. It is only left for me to offer my sincere congratulations. I look forward to hearing from you.

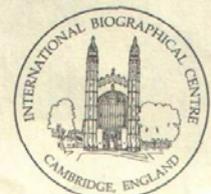
Sincerely



Nicholas S. Law  
Director General

All Correspondence to: International Biographical Centre, St Thomas' Place  
ELY, CB7 4GG, GREAT BRITAIN  
Telephone: +44 (0) 1353 646600 Facsimile: +44 (0) 1353 646601  
E-mail: [info@intbiocentre.com](mailto:info@intbiocentre.com)

International Biographical Centre is an imprint of Melrose Press Ltd. Registered in England number 965274



Бажаємо ювіляру довгих років життя і дальших успіхів у творчій діяльності на благо курорту та вітчизняної науки.

**Трускавецька міська Рада**

**Дирекція Інституту фізіології ім. О.О. Богомольця НАН України**

**Асоціація учених м. Трускавця**